

MAKTMÄNNISKANS TVÅ ANSIKTEN

Sidan 10

Hittade ilskan – och måste
lära sig tygla den Sidan 8

Mats Björklund: Om att ha mod
att älska dem vi ser ner på Sidan 13

Slitningar mellan kyrkoherde
och biskop Sidan 4

Ett finmaskigare skyddsnät

»Kyrkan lyssnar till många förtroenden varje vecka.«

PÅ NYHETSSIDORNA i det här numret skriver vi om hur kyrkan hanterar förtroliga samtal och om att inga register förs över det som sägs i samtalen. Det här är en viktig fråga inte bara därför att alla som söker hjälp borde få vara trygga i att det de säger inte kan spridas vidare på nätet i framtiden – utan också för att kyrkan lyssnar till många förtroenden varje vecka.

NÄR MÄNNISKOR faller genom välfärds-samhällets skyddsnät är det ofta kyrkan som fångar upp dem. Diakonin frågar inte efter en remiss och kan fungera snabbt i de fall där den hjälpsökande är tvungen att vänta länge på hjälp från samhället. I september skrev vi om en Esbobo som fick träffa församlingens diakon för samtal när väntan på tid till mentalvården var för lång.

ÄVEN UNGDOMSARBETSLEDARNA kan agera skyddsnät. I våras skrev vi om en ung kvinna som led av svår ångest och självskadebeteenden i tonåren. Ungdomsarbetsledaren i den församling där hon var aktiv hade lärt sig att se när ungdomar mår dåligt. Hon lyssnade, envisades och följde

med den unga till vården, om och om igen.

KYRKAN STÖDER också genom att erbjuda plattformar för relationer. Det kan handla om familjerådgivning eller samtalsgrupper för sörjande – men också om kafestunderna i samband med gudstjänsten eller babyrytmiken.

Den låga tröskeln och det faktum att kyrkan hjälper utan att fråga människor om de är troende inte uppges ofta som en orsak till att människor väljer att höra till kyrkan och betala kyrkoskatt.

DÄR KYRKANS säkerhetsnät finns är det finmaskigare än samhällets skyddsnät, men så är meningen inte heller att kyrkan ska bära hela ansvaret över lång tid. Däremot hjälper kyrkan till att lappa hålen och hålla folk på benen, till exempel tills socialens byråkrati hinner i kapp eller tills mentalvården tar emot. Ett annat konkret exempel är den matutdelning som kyrkan inledde under lågkonjunkturen i början av 90-talet men som numera verkar fylla ett kontinuerligt behov i samhället. Den visar att kyrkan som aktör i tredje sektorn vid sidan av att agera tillfällig bro också är beredd att bära ansvar under långa perioder – när det krävs.

Erika Rönngård är redaktör på Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vån. 8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Parabild: Malin Aho
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi • tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Gud älskar oss i vår halvfärdighet

Katarina Gäddnäs skriver om sårerna och mörkret som vi försöker dölja bakom fasaderna. **Sid 20**

Ilskan är en gräns vi behöver

Elaine Eksvård pratar öppet om övergreppen i barndomen och hur hon jobbat med följder som vuxen. **Sid 8**

"Jag måste inte vara perfekt"

Anna Hennings vardagspussel kräver mycket. Hon försöker fokusera på det som är viktigt. **Sid 22**

Vill ifrågasätta det självklara

Esther Kazen driver instagramkontot feministpastorn för att vara en av de röster hon själv saknat. **Sid 24**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 14** / På gång i din församling **Sid 15** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Opinion **Sid 31**

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Uppenbarelse- boken är som en våt svamp”

FOTO: ALEXANDRA GRÖN

Vad gör du? En berättelse om kyrkans och världens nutid och framtid. Lagom till kyrkoårets slut – när temat är Kristi återkomst och den sista domen – ger Erik Vikström ut en bok om den apokalyptiska text som avslutar Bibeln.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

Biskop emeritus **Erik Vikström** har under flera år lett bibelstudier i Borgå. När coronapåhålllet kom hade de precis hunnit en bit in på Uppenbarelseboken. Vikström beslöt fortsätta på egen hand och det resulterade till slut i en bok.

Varför tänkte du att en bok om Uppenbarelseboken var något som kunde behövas i dag?

– Den upplevs som en svår bok, och ändå ingår den i vår bibel. Den är en ständigt aktuell bok som borde komma närmare vanligt folk. Jag tror den är en väldigt viktig bok

som borde inta sin plats på ett helt annat sätt i folks medvetande.

– Jag valde att skriva en återberättad version av den text Johannes skriver. Jag vill hellre ge en läsoplevelse än en traditionell kommentar.

Vilken är Uppenbarelsebokens bakgrund, vad är det för slags text?

– Man vet inte exakt hur man ska datera den men en allmän uppfattning är att den tillkommit tidigast kring år 95, i samband med en tilltagande kejsarkult och kristendomsförföljelse. Den är skriven i en genre som kallas apokalyptik. Det uppstod en hel del sådana böcker vid den här tiden. De använder ofta ett kodat språk som är ganska svårtillgängligt.

– Men jag visar i min bok hur oerhört genomdräkt Uppenbarelseboken är av Gamla testamentet. Den är som en våt svamp där Gamla testamentet är vätskan. Den hör till Bibeln på ett mycket intimt sätt.

Vad gör den aktuell för oss?

– Vi har miljöförstöring i Uppenbarelseboken, och nedsmutsat vatten, och mycket annat som känns aktuellt i dag.

Hurdan var din relation till texten innan

DEM:

Erik Vikström var biskop i Borgå stift 1983–2006. Han har även varit missionär i Tanzania. Han är född i Kronoby och bosatt i Borgå.

VAD:

Boken Jag, Johannes. Uppenbarelseboken berättad i dag ges ut av ViBoSa.

NÄR:

Fortsatta bibelstudier och bokrelease i Borgå sv församling – hem 26.11 kl. 18. Samling i Sibbo församlingshem 27.11 kl. 15.

du började med den här boken?

– Jag har varit bibelforskare och bibellärare hela mitt aktiva liv. Men jag måste säga att den här processen var väldigt viktig för mig själv. Uppenbarelseboken är författad under hänryckning, skriver Johannes. Och jag har själv upplevt lite av en hänryckning under mitt skrivande, känt att Herren varit väldigt nära.

Han berättar att skrivprocessen gav upphov till flera aha-upplevelser, som öppnade texten på ett helt nytt sätt. Tolkningen av talet 144 000 är ett exempel, tusenårsrikt ett annat – men vilka insikter han kom till tänker han inte avslöja här.

Vad var utmanande med att återberätta texten?

– Det ligger ju en spänning mellan huvudrubriken ”Jag, Johannes” och underrubriken ”berättad i dag”. Att få in detta ”i dag” var en utmaning. Det här är inte en sådan bok – som det redan finns många av – som säger: ”det där betyder det här i dag”. Den är mera öppen.

– Jag har ju en yrkessjukdom på det sättet att jag är biskop. I allt vad jag har skrivit har jag haft hela Svenskfinland och hela stiftet i fokus. Man kan säga att den är som ett emeritusherdabrev.

FOTO: ARKIV/MATILDA SJÖBLOM OCH NICKLAS STORBJÖRK

Biskop Bo-Göran Åstrand och kyrkoherde Harry S. Backström är oeniga kring kommunikationen gällande spänningarna i församlingen.

Slitningar mellan biskop och kyrkoherde

Kaplansvalet i Väståbolands svenska församling har orsakat slitningar i församlingen. Konflikten har nu också lett till spänningar mellan kyrkoherden och biskopen.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

I en artikel i tidningen Åbo Underrättelser får Väståbolands svenska församlings kyrkoherde **Harry S. Backström** kritik för sin konservativa linje, för att församlingen inte upplevs som jämställd, för sin ledarstil och för att aktiva förtroendevalda inte upplever att de har insyn i församlingen.

Biskop **Bo-Göran Åstrand** säger till ÅU att han är insatt i problematiken i Väståboland och att han, möjligen tillsammans med två andra från domkapitlet, inom kort ska besöka församlingen för ett samtal med kyrkoherden och ledande förtroendevalda.

Kyrkoherde Harry S. Backström – vad vet du om domkapitlets förestående besök i Väståboland?

– Jag har fått information om besöket endast via medierna. Jag tycker det är intressant att diskussionen om de här frågorna behandlas via medierna.

Anser du att församlingen har sådana problem att domkapitlets hjälp behövs?

– Nej. Kanske är det så att biskopen också vill fungera som kyrkoherde för Väståbolands svenska församling, vid sidan av sitt uppdrag.

Förstår du kritiken?

– Både ja och nej. Det är alldeles klart att man alltid kan göra bättre. Men det skulle vara trevligt om man skulle kontakta mig direkt och prata i stället för att gå via medierna. Ingen har kontaktat mig om det här aktuella fallet. Inte ett samtal eller e-post eller besök från någon av dem som kritiserar mig i medierna.

Kommer du att vidta konkreta åtgärder med anledning av kritiken?

– Inte just nu. Jag väntar och ser. Det korrekta skulle ha varit att biskopen kontaktat mig innan han går ut i medierna, så skulle jag ha gjort. Detta på tal om hur man kommunicerar väl.

Hur upplever du situationen personligen?

– Jag upplever den som problematisk, och jag lider mest för vår personal som hamnar mitt i en sak som gör att många far illa. Det här mediadrevet är något helt annat än vad kyrkan ska stå för. Jag upplever det som väldigt sorgligt. Tyvärr tycks det vara så att biskop-

en står i första ledet. Jag har försökt jobba hårt för församlingen, som är en mångfacetterad församling på grund av avstånden. Att jag inte skulle kommunicera fattar jag inte. För att kunna svara på frågor måste någon ställa dem också.

"Normalt förfarande", säger biskopen

Biskop Bo-Göran Åstrand säger till Kyrkpressen att när domkapitlet behandlade kaplanstjänsten i Houtskär blev det uppenbart att det finns spänningar och problem i Väståbolands svenska församling, på flera nivåer. Spänningarna berör såväl förtroendevalda, ledningen som de anställda.

– Det här har från domkapitlets sida behandlats vid tre möten med kyrkoherde Backström och i telefonsamtal. Vid dessa möten har han gett sin bild av läget. Jag har sagt till honom att jag utöver dessa möten fortsätter att förhöra mig om och lyssna till vad förtroendevalda och anställda säger.

– Då har det blivit uppenbart att vi behöver ordna ett möte med kyrkoherden och ledande förtroendevalda. Till mötet kommer berörda parter, det vill säga kyrkoherden och ledande förtroendevalda, att kallas i normal ordning. Det är normalt förfarande närmast sådana här situation har uppstått. Avsikten med mötet är att vi gemensamt ska dryfta situationen och söka en väg framåt, säger biskopen.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost: redaktionen@kyrkpressen.fi
Telefon: 040 831 6902

Okej till vigsel om bara en hör till kyrkan

Kyrkomötet bjöd på öppnare förutsättningar för vigsel, steg mot mer jämställd terminologi och funderingar kring hur kyrkan ska se ut på lokal nivå i framtiden.

TEXT: **EMELIE WIKBLAD**

I framtiden ska par kunna gifta sig i kyrkan även om bara en av dem är medlem. Kyrkomötet beslöt efter omröstning att en sådan ändring i kyrkoordningen ska beredas.

I den livliga diskussionen ställdes öppenhet och att alla kyrkans medlemmar har rätt att ta del av kyrkans tjänster mot farhågor om att ändringen skulle minska incitamenten för människor att höra till kyrkan. En del ställde sig även tveksamma till konsekvensen att också personer som hör till andra religioner kunde få kyrklig vigsel.

Biskop **Teemu Laajasalo** var kritisk.

– Vilken betydelse ger vi medlemskapet i kyrkan? Finns det en risk att den här ändringen inte berättar om kärlek till medmänniskan utan andas misströstan, osäkerhet och dåligt självförtroende?

Andra ansåg att man inte så mycket borde se till vad som är strategiskt, utan till de människor frågan berör.

»Jag blir allt mer övertygad om att kärnan i vår tro är Fadern, Sonen och Äktenskapet.«

– När ett ungt par kommer till någon av våra präster och säger ”vi vill ha en kyrklig vigsel men bara en av oss hör till kyrkan” – ska vi då kunna säga att de är välkomna? frågade **Ulla-Maj Wideroos**.

Ombudet **Ulla Ruusukallio** kommenterade hela diskussionen:

– Det här är min nionde kyrkomötesvecka och jag blir allt mer övertygad om att kärnan i vår tro är Fadern, Sonen och Äktenskapet.

Främja jämställd terminologi

Kyrkomötet godkände också ett förslag om att vidta åtgärder för en mer jämställd och jämlik terminologi i kyrkan.

– En del av utskottets medlemmar uttryckte oro över att beteckningar som ”esimies” och ”kirkkoherra” upprätthåller en bild av att ledarskapspositioner tillhör män och att det kan höja tröskeln för kvinnor att söka sig till dem, gav fältsbiskop **Pekka Särkiö** som exempel.

Kyrkomötet beslöt också att det finns behov av tydligare kriterier för när en församlings ekonomiska läge blir så kritiskt att man behöver ingripa i församlingsindelningen.

– Många församlingar har det ekonomiskt svårt. Det finns skäl att ta tag i situationen i tidigare skede, sa förvaltningsutskottets ordförande **Aulikki Mäkinen**.

– En svårighet har varit att kriterierna är omfattande och till viss del ger utrymme för tolkning.

Nej fick däremot ett initiativ om att utreda en sammanslagning av stift och kyrkliga samfälligheter.

Mindre statistikjobb för anställda

Principerna för hur statistik samlas in i kyrkan ska ses över, beslöt kyrkomötet förra veckan. Målet är mer ändamålsenlig statistik som stöder kyrkans arbete.

– Det här handlar om en förändring som konkret underlättar vardagen för de anställda i församlingarna en smula, säger **Patrik Hagman**, en av kyrkomötesombuden bakom initiativet.

Kyrkan samlar idag in omfattande statistik om sin verksamhet. Initiativet pekade ut flera problem med statistikinsamlingen.

– Speciellt de detaljerade uppgifterna kring personliga samtal har upplevts som problematiska och etiskt tveksamma av många präster, säger Hagman.

På ett lite bredare plan handlar om att förändra hur kyrkan skapar en bild av sin egen verksamhet.

– Att kyrkan i så hög grad förlitar sig på statistik förvrider bilden på flera sätt: det stärker

Patrik Hagman är glad att initiativet fick stöd i kyrkomötet.

en bild av kyrkan som de anställdas angelägenhet, det gör att nya spännande verksamhetsformer inte syns (eftersom de inte passar in i gamla kategorier) och skaparen känsla hos de anställda att kvantitet värderas över kvalitet i arbetet. Så det här är en liten förändring som förhoppningsvis bidrar till att kyrkan kan fokusera lite mer på det som är viktigt.

EMELIE WIKBLAD

En tredjedel av millenniegenerationen är sökare. FOTO: UNSPLASH

Större mångfald i våra religiösa identiteter

Finländares sätt att förhålla sig till religion präglas av en allt större mångfald, visar kyrkans färskta fyraårsberättelse.

De icke-troendes andel ökar iögonenfallande i de yngre generationerna, men man ser också en ökning i andelen sökare. Upp till en tredjedel av millenniegenerationen definierar sin identitet som sökare, då samma andel i de övriga generationerna är ungefär en femtedel.

I de yngsta generationerna – de som är födda på 1980- och 1990-talet – trodde man på osynliga världar och varelser, alternativa terapier och spådom mer än i äldre generationer. Samtidigt kunde man se en ökad positiv inställning till traditionella kristna läror bland män födda på 90-talet och i början av 2000-talet.

En faktor bakom förändringen är att den religiösa mångfalden ökat. Människor tvingas mer än förr reflektera över sin relation till såväl den egna som till främmande religioner och åskådningar. Majoriteten (69 procent) av finländarna är oberoende av sin egen åskådning beredda att acceptera andras religioner och åskådningar som ett positivt värde i sig.

SOFIA TORVALDS

Tummen upp för elektroniska möten

Kyrkomötet godkände enhälligt en ändring i kyrkolagen som möjliggör elektroniska möten i församlingar och andra förvaltningsorgan i kyrkan.

Syftet är att möjliggöra sammanträden under coronapandemin. Möjligheten till elektroniska möten tryggar också beslutsfattandet i kyrkan i motsvarande situationer i framtiden.

Elektroniska möten medför också flexibilitet i beslutsfattande i församlingar där avstånden är långa, minskar möteskostnaderna och främjar kyrkans klimatmål.

Ändringen i kyrkolagen ska ännu godkännas av riksdagen.

EMELIE WIKBLAD

Virva Nyback, Sara Grönqvist, Ann-Christine Wiik och Jan-Erik Nyberg har alla i sitt jobb fått höra svåra, personliga livsberättelser.

Trygga samtal inom kyrkan

Vastaamo-läckan har också väckt frågor också om hur kyrkan hanterar säkerheten kring själavårdande samtal. När KP kollade läget visade sig att anteckningar görs för hand och förstörs, eller också görs inga anteckningar över huvudtaget.

TEXT: **ULRIKA HANSSON, ERIKA RÖNNGÅRD, SOFIA TORVALDS & EMELIE WIKBLAD**

Att terapiklienter utsatts för utpressning i samband med dataintrånget vid vårdbolaget Vastaamo oroar många. Hur bokförs privata, själavårdande samtal inom kyrkan?

– När vi för själavårdssamtal gör vi inga som helst anteckningar, säger **Ann-Christine Wiik**, ledande diakoniarbetare i Esbo svenska församling.

När det gäller ekonomiska bidrag till klienter finns det däremot ett system där man måste anteckna information om klienten.

– Men då ber vi alltid kunden godkänna att vi får föra in uppgifterna i diakoniregistret. Vi måste ha uppgifterna där för att kunna bevisa att till exempel ett inköpskort säkert går till rätt person.

Är det svårt att komma ihåg en klients berättelse utan att anteckna?

– Jag är själv välsignad med ett sådant minne att jag minns diskussionen från föregående

gång väldigt bra. Varje person och varje problematik är så unik. Ibland, om jag har svårt att minnas någon detalj, ställer jag frågan: Vad bestämde vi senast, var blev vi?

Tryggt ringa samtalstjänsten

Till kyrkans samtalstjänst förmedlas inga telefonnummer och telefonsamtalen spelas inte in. De som svarar är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt.

Sara Grönqvist, som jobbar med kyrkans samtalstjänst och själavård vid Kyrkans central för det svenska arbetet, berättar att de enda uppgifter de i samtalstjänsten bokför är mycket allmänna: en uppskattning av ålder, kön, samtalets längd och samtalstyp.

– Det är det vi sparar för statistikens skull. Även i de digitala kanalerna, chatten och nätjouren, skyddas den personliga integriteten. Inga IP-adresser sparas i tjänsten. Meddelanden arkiveras inte för någon längre tid och publiceras aldrig.

Meddelanden som skickas via nätjouren besvaras inom några dagar.

– När vi svarat skickas det tillbaka till den som ställt frågan eller skrivit meddelandet, men inget finns kvar i vårt system, säger Grönqvist.

Inga digitala journaler

Virva Nyback jobbar som stiftssekreterare för personalvård på domkapitlet. Till hennes

»Vi lagrar ingen känslig information elektroniskt.«

FOTO: ARKIV/JOHAN MYRSKOG, SOFIA TORVALDS, EMELE WIKBLAD, JOHAN SANDBERG

ansvarsområde hör bland annat arbetshandledning, konflikthantering, mentorskap och mycket annat.

– Arbetshandledare för handskrivna anteckningar för att kunna knyta an till följande träff, men de gör inte en journal i digital form. Jag har själv jobbat som arbetshandledare i tiotals år, men aldrig fört anteckningar på datorn.

Hon ser inga orosmoln vad gäller arbetshandledning och datasäkerhet.

– Arbetshandledning sker här och nu, och det är ett lite annat sätt att jobba än när det gäller terapi. Våra arbetshandledare är alla väldigt professionella och ansvarar för att bevara sina handskrivna anteckningar på ett säkert ställe på sin arbetsplats.

Dataintrånget mot psykoterapicentret Vastaamo visar hur sårbart vårt samhälle är, anser hon.

– Men att inte söka hjälp är det sista bote-medlet man ska ta till. Ängest har en förmåga att växa om man blir ensam med den. Terapi är en livlina för många för att få bättre livskvalitet.

Familjerådgivarna antecknar för hand

Familjerådgivare **Jan-Erik Nyberg** vid Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet känner sig lättad över att han och hans kollegor endast sparar begränsad information elektroniskt.

– Vi har ett datasystem inne i kyrknätet med brandmurar omkring, men där registrerar vi enbart bakgrundsinformation om personen – man/kvinna, ålder, familjesituation, adresser och dylikt. Det är det enda vi skriver in och det är bara för vår kontakt och för att vi ska veta hur vi ska ta betalt av kommuner och församlingar som betalar för besöken. Också dessa uppgifter anonymiseras varje år, namnuppgifter raderas.

Avtalsparterna får inte veta vem som besökt familjerådgivningen, utan faktureras bara för den arbetstid som använts för besöken.

– Eftersom vi inte erbjuder sjukvård behöver vi inte ha en patientjournal.

Lagrar inget känsligt

Under mötena med familjerådgivningens klienter gör Nyberg och hans kollegor i stället anteckningar för hand. Anteckningarna förvaras i låsta utrymmen och strimlas i dokumentförstörare när klientkontakten avslutats.

– Så här arbetar nog de flesta kyrkliga familjerådgivningar. Det finns utrymme att föra in mer anteckningar i det elektroniska systemet, men vi har inte använt den möjligheten eftersom det handlar om känslig information. Vi lagrar ingen känslig information elektroniskt, utom den informationen att en viss person varit på familjerådgivningen så här många gånger.

Läger i viss mån även denna höst

Färre läger än vanligt har planerats, men de som planerats ser ut att bli av.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD**

– De flesta år har vi haft någon form av läger under hösten, men i år beslöt vi att inte ordna några, säger ungdomsarbetsledare **Tommy Rannanpää** i Korsholms svenska församling.

Det enda som planeras i Korsholm är ett veckoslutslångt LAN-party som vid behov kan avbokas veckan innan.

Esbo svenska församling har inte inhiberat några läger. Församlingen höll konfirmandläger på höstlovet och planerar ett lägerveckoslut för hjälpledare sista helgen i november.

»Lägerverksamheten för barn och unga är av stor vikt för hälsa och välmående.«

– Vi delar upp det så att en grupp deltar fredag–lördag och en annan lördag–söndag. Mellan grupperna hinner städpersonalen städa utrymmena, säger **Johanna Terho**, ledande ungdomsarbetsledare i Esbo svenska församling.

Förra veckan beslöt Helsingforsförsamlingarnas beredskapsgrupp att stänga församlingarnas lägergårdar till årets slut.

Matteus församling i Helsingfors ordnar lägerveckoslut ändå – fast i församlingens egna lokaler. Det rör sig om ett barnläger och om en weekend för hjälpledare.

– Lägerverksamheten för barn och unga är av stor vikt för hälsa och välmående, därför följer vi myndigheternas rekommendationer och ordnar läger i enlighet med dem så länge vi får, säger **Daniel Jakobsson**, ungdomsarbetsledare i Matteus församling.

De två andra svenska församlingarna i Helsingfors – Petrus och Johannes – påverkas inte av beslutet att stänga lägergårdarna eftersom de inte har några läger inplanerade i höst.

Lägerverksamheten är viktig för barns och ungas välmående. FOTO: ARKIV/KASPER DALIKARL

Lärde sig växla ner ilskan

Elaine Eksvärd utsattes för sexuella övergrepp i barndomen. Långt senare kom ilskan, och den kunde drabba vem som helst. I dag brinner hon för att andra barn ska slippa det hon upplevt.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

Jag har nästan alltid funderat på om det här är jag, eller om det är spår från min barndom. Ibland måste jag kolla med kompisar om det är okej att reagera med så mycket ilska som jag gör eller om jag överreagerar.

Elaine Eksvärd har gett ut flera böcker om retorik och fått stor synlighet i Sverige. För några år sedan gav hon ut boken *Medan han ännu lever* där hon berättade om de sexuella övergrepp som hennes pappa utsatte henne för när hon var barn. I höst har hon gett ut *Överlevare – Att bli hel efter en trasig barndom* som handlar om hur hon som vuxen bearbetat de spår som övergreppen lämnat. Hon har valt att berätta öppet om det hon varit med om och hur det påverkat henne.

»Ilskan är en gräns som vi behöver.«

– Jag hoppas att jag kan hjälpa några stycken att slippa vara med om allt det jag varit med om. Det känns dessutom inte som om jag berättar om mig själv, utan utan om konsekvenser av sexuella övergrepp och hur de påverkade mitt liv.

Ett fyrverkeri åt alla håll

Elaine Eksvärd har haft nära till sin ilska ända sedan hon i tonåren förstod att det som pappan utsatte henne för var fel.

– Jag är inte konflikträdd, jag tycker det är ganska skönt att bråka. Det blir kanske så när man varit så snäll i barndomen och bara gjort som alla säger.

Ilskan förstörde många relationer för henne. Hon blev kategorisk och kunde reagera

Retorikexperten Elaine Eksvärd har pratat öppet om övergreppen och den skada de gjort.
FOTO: PRESSBILDER / JESPER ANHEDE

kraftigt, till exempel i situationer där hon upplevde att den andra personen inte tog hennes parti tillräckligt kraftigt.

– Jag kunde ha rätt i sak men fel i uttryck. – Det är lite som en drog, jag kan njuta av ruset av att sätta någon på plats, även om jag intellektuellt förstår att det inte är rätt. Det kittlar direkt när vi börjar prata om det. Men numera sparar jag min ilska till dem som faktiskt förtjänar den, förut var den som ett fyrverkeri som gick åt alla håll.

Ilskan ledde till att hon sade upp kontakten med flera av sina vänner, och svårigheten att hantera lugna gråskalor i relationer gjorde också att hon separerade från sin man under mer än ett års tid. Småningom insåg hon att hon tar konflikter i turboväxel och hennes terapeut hjälpte henne att hitta och använda andra lägen i ilskans växellåda.

Hur växlade du ner ilskan i praktiken?

– När andra räknar till tio kanske jag behöver räkna till femhundra. Om jag inte kan vara trevlig går jag därifrån, tar kanske en promenad.

– Men ibland är det helt okej att bli arg. Till exempel när jag ser att någon trycker ner någon annan, när jag kan bidra med civillkurage eller reagera på att barn behandlas illa. Men jag har lärt mig att inte sätta mig själv i fara, och att prata i stället för att skraka.

Lära barn om integritet

Hennes egen barndom hade kunnat se annorlunda ut om vuxna omkring henne varit mer uppmärksamma.

– I skolorna borde man prata om barns integritet och om att barn får säga: Stopp, min kropp! Men vi måste också lära vuxna att respektera barns integritet.

När hon föreläste för rektorer om sexuella övergrepp undrade alla: Hur ser man att ett barn utsatts för övergrepp?

– Jag sa: Det är inget man ser. Försök inte leta efter tecken, det är bättre att du tar till dig siffrorna: Statistiskt sett är det sex barn i varje klass som utsatts eller kommer att bli utsatta för sexuellt utnyttjande. 90 procent av dem kommer att bli utnyttjade av en nära anhörig.

Vi måste förebygga – informera barn om deras rättigheter och lära dem att de har rätt att sätta gränser.

– Vi lär barn att säga tack och att de inte ska

slås. Men vi lär dem inte att privata delar är privata, vilket är väldigt märkligt. Vi behöver lägga till några självklara moment i det vi lär barn, så att pedofilerna inte får försprång.

– Jag stoppar vuxna som säger ”Krama Elaine!” till sina barn, säger att det behöver man inte göra om man inte vill.

Uppmana inte att förlåta

Åren i terapi ledde till att hon började höra av sig till vänner som hon i ilskan sagt upp kontakten med. Hon bad dem om förlåtelse och förklarade vad som låg bakom ilskan.

– Har man ett uns av mitt temperament är det på sin plats att gå på en liten förlåt-turné och förklara varför ett utbrott kan ta sådana proportioner och varför man kan bli så kategorisk och känslökall helt plötsligt.

Hon tycker att vi borde fundera mer över vem vi själva borde be om förlåtelse av i stället för att uppmana andra att förlåta. Den som blivit utsatt för övergrepp behöver fokusera på att gå vidare och pussla ihop sitt liv i stället för att fokusera ännu mer på pedofilen.

– Det är så enkelt för en som inte sett en pedofil på nära håll och blivit utsatt för det de gör att prata om förlåtelse. Det verkar som om de tror att vi är förgiftade av vår ilska, men egentligen är ilskan en gräns som vi behöver. Vi överlevare har ju förlåtit våra förövare hela vår barndom. Vi behöver en tid av att sätta gränser och vara förbannade.

Vreden och gränssättningen behöver få sin tid och sitt utrymme – också i kyrkan.

– Till och med Jesus var förbannad. Och jag tänker att det var lättare för Jesus att förlåta, hans pappa var ju Gud. Kan vi inte bli lite arga först innan vi börjar med halleluja?

– Folk som inte blivit sexuellt utnyttjade måste vakta sin tunga lite och inte säga: du kommer att bli fri när du förlåtit den här personen. Den personen kommer att bli fri när han ber om förlåtelse av Gud.

Men det är inte bara i kyrkan som den som utsatts för sexuella övergrepp kan mötas av frågan: Har du förlåtit din förövare?

– Man frågar inte en vuxen kvinna som blivit våldtagen om hon förlåtit sin våldtäktsman. Men den frågan kan man ställa till den som blivit utsatt för övergrepp som barn. Vi kräver så oerhört mycket av barn.

Elaine Eksvärd önskar att vuxna sett vad som hände när hon var barn.
FOTO:PRIVAT

En människa man inte får kritisera. En människa som alltid har rätt. En människa som får dig att tänka: är det hen som är galen – eller är det jag? Maktmännskor finns i alla sammanhang, men i kyrkan ställer de till särskilt stor skada.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

Kejsaren är utan kläder

I boken *Fräls oss från ondo. Om makt och maktmissbruk* skriver Fredrik Lignell och Helen Västberg om människor som överträder sina gränser som ledare och lämnar sårade människor och kraschade relationer i sina spår.

Men en liten maktmänniska bor i oss alla – åtminstone ibland.

Maktmännskor söker sig ofta till kyrkliga sammanhang. Som Lignell och Västberg skriver i boken: "Att få stå inför många människor varje vecka och tala i gudstjänster, ungdomssamlingar och äldreträffar utan att bli avbruten och att samtidigt påstå att man har ett ord från Gud är naturligtvis narcissistens våta dröm."

Att leda på uppdrag av Gud innebär frestelser som kan vara svåra att upptäcka, och kristna miljöer kämpar ofta med en oförmåga att avslöja och avsluta destruktiv maktutövande.

– Vi är väldigt villiga att lyssna på auktoriteter som säger sig ha Guds öra och förkunna Guds ord. Särskilt när det gäller karismatiska ledare har vi haft en tradition av att starkt lyfta fram dem i våra sammanhang. Vi har också en snällhetskultur i kyrkan som gör att vi har svårt att sätta gränser kring de här personerna, säger Helen Västberg.

Det handlar också om en kallelsetanke: Vem är jag att ifrågasätta någon som säger sig vara kallad av Gud?

Hur vet vi när maktutövningen blivit destruktiv? När ska våra varningsklockor börja ringa?

– Det skulle kunna handla om att man inte får ställa frågor. Vad händer när man inte håller med? Vad vaknar i mig själv när jag tänker att jag inte håller med, blir jag rädd? Väldigt mycket har ju att göra med den kultur som har utvecklats över lång tid. Alla inblandade lär sig vilka som är *no go-zones*, vad man inte får säga, vad man inte får uttrycka. När utrymmet krymper – då är det något som inte stämmer, säger Fredrik Lignell.

Helen Västberg påpekar att man också kan känna att man tappat sin egen inre kompass. Man känner inte igen sig själv.

– När man undrar: Är det jag eller han/hon som är galen? När gränserna försvinner – *det* är ett varningstecken.

Osund överandlighet

Lignell och Västberg skrev *Fräls oss från ondo* för att hjälpa människor i olika kristna sammanhang att upptäcka destruktiv maktutövning. När man börjar känna oro över någons ledarskap föreslår de att man tar kontakt med någon utanför det egna sammanhanget – en terapeut eller självvårdare – som man kan samtala med för att förstå vad man är med om.

Man behöver också få korn på när ett sammanhang präglas av en osund överandlighet.

»Alla inblandade lär sig vilka som är no go-zones, vad man inte får säga, vad man inte får uttrycka.«

»Att utmana en sådan person brukar bli enormt kostbart. Man blir sjuk. Man blir utfryst. Man börjar tvivla på det mesta i sitt eget liv.«

– Överandligheten kommer alltid att stänga av mitt signalsystem, jag kommer sluta lyssna till mig själv. Jag kommer sluta lyssna till mitt tvivel, jag kommer sluta lyssna till mina frågor. Jag kommer också sluta lyssna till min egen svaghet, för svaghet får aldrig plats i det överandliga. Därför behöver själavårdaren eller terapeuten hjälpa klienten att komma i kontakt med sig själv, för det är det man stängt ner, säger Lignell.

När man kommit så långt att man insett att det finns en maktmänniska på ens arbetsplats eller i ens församling – vad gör man då?

– Det är svårt för en enskild individ att göra någonting. Tyvärr är vår erfarenhet att de som genomskådat maktmänniskan ofta försvinner från sammanhanget. Man tvingas gå därifrån, helt enkelt. Ibland är det det sundaste man kan göra, att säga: det här kan jag inte vara med om längre. Det fantastiska vore om man kunde vara många som insåg att den här kejsaren faktiskt är naken, säger Västberg.

Lignell håller med. Stöter du på en utpräglad maktmänniska är rådet: lägg benen på ryggen.

– Att utmana en sådan person brukar bli extremt kostbart. Man blir sjuk. Man blir utfryst. Man börjar tvivla på det mesta i sitt eget liv. Man utmanar sådana enorma krafter.

Samtidigt påpekar han att det ibland helt enkelt är så att tiden måste få gå.

– I Sverige har vi ju den stora Knutby-bertelsen som alla svenskar känner till. En så destruktiv kultur imploderar till slut. Det händer nästan alltid, vare sig det är en religiös eller politisk kultur. Men problemet är att det tar så länge, och det skördar så många offer.

Även åsnor profeterar

I kristna sammanhang kan bilden bli svårare av att den besvärliga, karismatiska maktmänniskan kanske samtidigt får så goda resultat. Församlingen växer, nådegåvorna blomstrar. Ändå kan allt vara fullkomligt fel.

– Vi måste förstå att hälsan på en organisation inte avgörs av resultatet. Här menar vi att det finns en enorm naivitet, inte minst i kyrkliga miljöer, där vi stirrar oss blinda på

FOTO: FOTOSTUDIO JINI SOFIA AB

Helen Västberg

Legitimerad psykoterapeut och handledare verksam på Dialogen.nu i Stockholm.

Bibelord att tänka på gällande maktutövning: Jesus kallade till sig dem och sade: "Ni vet att de som räknas som härskare är herrar över sina folk och att furstarna har makten över folken. Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara den förste bland er skall vara allas slav." (Mark 10:42–44)

FOTO: EVA-MARIE HULTBERG

Fredrik Lignell

Pastor i Ryttagårdsskyrkan i Linköping, retreatledare.

Bibelord att tänka på gällande maktutövning: Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar. På deras frukt skall ni känna igen dem. Plockar man kanske druvor på törnen eller fikön på tistlar? Så bär varje gott träd bra frukt, men ett uselt träd bär dålig frukt. (Matt 7:15–17)

”det här kan inte vara alldeles galet, för det händer ju så mycket bra saker”. Och det är att ställa fel fråga, säger Lignell.

Den rätta frågan är: Vad blir det för smak, vad blir det för frukt?

– Är det frid, är det goda relationer, smakar det frihet, smakar det glädje? Eller smakar det fruktan och låsning och nedstängda människor? Det är där det avgörs. Rent teologiskt måste vi också få säga att en människa som saknar alla goda karaktärsdrag fortfarande kan fungera i sin gåva. Även åsnor profeterar, som bekant, säger Lignell.

Vi har alla narcissistiska drag. Hur ska vi veta om vi är för narcissistiska för att våga tacka ja till ett chefsupdrag?

– Narcissistiska drag kan också vara en god drivkraft, men det som är viktigt är att omges sig med goda rådgivare. Man måste ha människor omkring sig som inte bara är ja-sägare, någon som kan knacka en på axeln och säga: Hör du, nu börjar det bli lite farligt. Då måste man också vara en människa som kan ta emot det, säger Västberg.

Det som skiljer oss vanliga narcissister från dem som hamnar i en störning är att vi kan reflektera över vår narcissism. Vi inser att vi behöver andras synpunkter och kritik, vi inser att vi behöver stiga ner från vår maktposition ibland.

– Men i det ögonblicket då man hela tiden uppfattar andra människors synpunkter och kritik som något fientligt, som något som inte har med en själv att göra, när man känner att bara man själv har rätt – då måste man stanna upp och fundera på vad som händer.

»Vi måste förstå att hälsan på en organisation inte avgörs av resultatet.«

Om en maktmänniska faller från sin piedestal med en stor krasch – ska hon få förlåtelse och kanske få återvända till den plats där haveriet skedde?

– Guds förlåtelse är tillgänglig för alla som ber om den, Gud är chockerande generös med sin nåd. Men det är betydligt klurigare med relationen till människor, säger Lignell.

En maktmänniska kan ha skadat många i sin närhet.

– Det finns sammanhang där en ledare farit fram på ett sådant sätt att blotta hens när-

varo i rummet blir ett problem. Då uppfattar jag inte att det handlar om oförlåtelse, utan det påminner om våld i en nära relation: personen har gått över så många gränser att hen inte kan vara där.

Unga är sårbara

Fredrik Lignell var själv som ung vuxen med i en bibelskola där han upplevde osund maktutövning. Särskilt unga tenderar att fastna i svartvitt tänkande som de inte kan sortera i – de saknar helt enkelt den livserfarenheten.

– Man vill ju ha det lite svartvitt, man dras till det i den åldern.

Västberg påpekar att det inte är ungdomarna som är problemet, utan ledarna som inte kan hantera sin makt i det sammanhanget.

– Vi har oerhört många tragiska berättelser om människor som varit med om alldeles för mycket av det slaget, och som därmed också lämnat kyrkan, säger hon.

Fredrik Lignell säger att de sår man som ung får i en kyrklig miljö ofta blir mycket djupa.

– Det som händer är att man tar med sig den sårigheten i sin Gudsbild. Har Gud kallat

de här människorna och har Gud gett dem en position – vad säger det om Gud? Då är risken uppenbar att när man lämnar det destruktiva sammanhanget lämnar man också Gud.

Sår är också en tillgång

Det vore viktigt att alla som utövar makt hade koll på sina sår, menar de.

– Vi säger ibland att oj, den här maktpersonen är ju så stark. Vår spaning är att det är mer komplicerat än så. De kanske agerar som de gör utifrån ett väldigt kompensatoriskt beteende. Man vet inte vem man är, och därför tar man i. Det finns väldigt många exempel på hur det är såren som definierar ens ledarskap, säger Lignell.

Västberg säger att bokens centrala budskap är att för en människa som tar ansvar för sina sår finns det alltid en väg tillbaka.

– Det finns nåd, upprättelse och förlåtelse, säger hon.

Lignell påpekar att en ledares sprickor och sår också är en tillgång.

– Men nyckelordet är: *bearbetade* sår och sprickor. Det är det obearbetade som alltid ställer till det för oss.

Mod?

EN INTERVJU med förre presidenten Jimmy Carter dök upp i mitt Youtube-flöde häromveckan. Samtalet berörde hans presidentskap och även lite amerikansk dagspolitik. I vad som snarast var en bisats konstaterade Carter att "det krävs mod att älska dem vi anser att är underlägsna oss". Det där väckte en del funderingar hos mig.

FÖR DET FÖRSTA: finns det faktiskt människor vi anser att är underlägsna oss? Att det finns människor som är överlägsna mig på många områden i livet kan jag väl hålla med om, men finns det faktiskt människor som är underlägsna mig också? Eller handlar det bara om att vi inte brukar uttrycka saken fullt så rättframt som Carter gjorde?

Efter lite analyser var jag nämligen beredd att ändå hålla med honom, om än motvilligt. Är vi alldeles ärliga mot oss själva

finns det onekligen människor vi anser att inte är riktigt lika långt utvecklade som vi själva är. Inte så att de skulle vara mindre värda eller så att vi direkt skulle se ner på dem, men vi anser definitivt att de inte är lika långt hunna som vi själva till exempel på det sociala, intellektuella eller andliga området. De har inte riktigt förstått hur saker och ting hänger ihop, åtminstone inte

lika bra som vi har gjort.

FÖR DET ANDRA: det krävs alltså enligt Carter mod för att älska de här människorna. Det är inte bara svårt, utan det kräver uttryckligen mod. Modet krävs dels därför att de förmodligen inte kan återgälda kärleken, dels för att vi inte vet vad de kommer att göra om vi väljer att älska dem. De människor vi beundrar och anser vara överlägsna oss är det lättare att älska, eftersom vi kan anta att de i sin visdom och sin insiktsfullhet förmodligen kommer att älska oss tillbaka. Men att älska dem som inte är så långt hunna kräver mod, eftersom de kan tänkas missbruka vår välvilja. Omvänt är det rädslan och fegheten som får oss att hata eller låta bli att älska dem.

Med andra ord borde min bön inte vara bara att få mer kärlek till mina medmänniskor, utan också att få mer mod. Mod att älska den som inte riktigt hunnit lika långt som jag på en del områden.

Mats Björklund är jordbrukare från Pedersöre.

»Är vi alldeles ärliga mot oss själva finns det onekligen människor vi anser att inte är riktigt lika långt utvecklade som vi själva är.«

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

En trött tall

Den ståtliga stammen har lagt sig ner över strand-brynet. Nu låter den vågorna nöta sina toppar. Det går att sätta sig på stammen, gömd mellan grenarna, och dingla fötterna över vattnet.

Hej Tall, hur länge har du legat här? Marken gav efter och du tappade balansen, men dina starka rötter sträcker sig ännu djupt ner i jorden. Jag hoppas vintern är skonsam mot oss båda.

Emelie Wikblad

FOTO: JAAKKO VUORENMAA

HILKKA OLKINUORA

Två udda portvakter

ADVENTÄR snart här. Hosianna-hymnen ska snart överrösta allt. Julbestyr kräver redan mer och mer energi. Julen bländar oss redan, fast coronabekymmer försöker överskugga allt.

Men innan dess, utan glitter och glans, står kyrkoårets två sista söndagar tysta och stilla, portvakter i tunga vadmålsmantlar vid rikemans dörr. De vet själva varför de gärna förbises som pinsamma kusiner. De påminner oss om det otrevliga faktum att döden finns, och att det finns ansvar för livet före döden.

MEN DESSA udda kusiner bär mellan sig hela kyrkan, hela tron, hela livet. Livets dynamik finns mellan dessa poler: Bryta upp, gå vidare – vara framme, stå stilla. Våga sig in i rörelse – ha ödmjukhet att stanna. Ha tid kvar – stå vid tidens slut. Ana, nu – veta, sedan.

»De påminner oss om det otrevliga faktum att döden finns, och att det finns ansvar för livet före döden.«

Uppbrottets söndag skulle i dagens språkbruk heta att ”stiga ut ur sin bekvämlighetszon”. Vi är vana att mäta och tajma, att inte ta ett steg utan att optimera risker göra konsekvensanalyser. Det känns absurt att hålla oss vakna och inte veta när tiden är inne.

Domsöndagen är dagens dimission eller bolagsstämma. Vi redovisar och ger ansvarsfriheter. Det känns fel att själv bli binärt godkänd eller inte, on eller off. Inga slutpläderingar, inga förmildrande omständigheter. Hallå! Var är nu kyrkans stjärnprodukt, nåden?

DE TVÅ OBEKVÄMA söndagarna står tysta och ler. De har ju svaret till människan som kräver ingång till julen och härligheten, nu! och audiens hos Gud. Bara hon slutar snurra runt, veva och vrida sina händer. Bara hon stannar och lyssnar. Då ska de stillsamt berätta om hunger och törst, om utsatthet, sjukdom och fångenskap.

”Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.”

Hilikka Olkinuora älskar uppbrottets söndag mest av alla helger. **Idag** tänker hon på tidens väsen, som coronan har ruskat om.

SÖNDAG 15.11.2020, Uppbrottets söndag

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

är kyrkoårets nästsista. Temat för söndagen är **Vaka!** I väntan på att Kristus kommer igen ska vi inte tröttna och bli likgiltiga, eller alltför hemmastadda här i världen. Men det betyder inte att vi ständigt ska oroas för vad som kommer – vi kan lita på att Gud uppfyller sina löften.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Mal. 3:13–18

ANDRA LÄSNINGEN

Hebr. 3:12–15 eller

Upp. 22:10–17

EVANGELIUM

Mark. 13:33–37

”Håll er alltså vakna, ni vet inte när husets herre kommer, om det blir på kvällen eller vid midnatt eller i gryningen eller på morgonen.”

Läs mera i
Mark. 13:33–37.

Psalmförslag

**142: 1–3, 141, 905,
142: 4–8.**

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Ge oss mod att gå vidare och ödmjukhet att stanna.

Bönen är skriven av Hilikka Olkinuora.

SÖNDAG 22.11.2020, Domsöndagen

Nästa söndag

avslutar kyrkoåret. Förutom Domsöndagen har den kallats Kristi konungaväldes söndag – namnet berättar att Kristus är den som kommer i härlighet vid tidens slut. Temat är **Kristus, Herre över allting**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Mal. 4:1–2

ANDRA LÄSNINGEN

1 Kor. 15:22–28 eller

Hebr. 12:18–25

EVANGELIUM

Matt. 25:31–46

”Då skall han sätta sig på härlighetens tron. Och alla folk skall samlas inför honom, och han skall skilja människor som herden skiljer fåren från getterna.”

Läs mera i
Matt. 25:31–46.

Psalmförslag

826, 858, 143, 489.

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Håll ut i mörkret – snart tänder vi ljus

November. Vi firar de sista två söndagarna för det här kyrkoåret och begrundar teman om uppbrott och dom. Alldeles snart kikar advent fram bakom knuten.

Lite, lite av advent och jul skymtar redan i församlingarnas program. Men innan dess kan du hitta en skön gemenskap att samlas i, musik att njuta av eller en stund att vara stilla.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Vi träffas tryggt: Vi följer THL:s rekommendationer om att använda ansiktsskydd. Ta med egen ansiktsmask när du kommer till gudstjänster och samlingar. Kom ihåg handhygien och säkerhetsavstånden. Stanna hemma om du är sjuk.

Högmässor:

Sö 15.11. Esbo domkyrka kl. 12.15.

Sö 22.11. Esbo domkyrka kl. 13.03: OBS tiden! Direktsändning i Yle Vega. Kira Ertman, Heidi Jäntti, Mauriz Brunell, Nina Kronlund, Eeva-Liisa Malmgren, Markus Malmgren.

Sjung sorgen – musik om sorg och saknad med Carita Holmström & Martina Roos: On 18.11. Olars kyrka, svenska sidan, kl. 18.30. "Sjung sorgen" handlar om att mista. Om att tappa och hitta nytt fotfäste. Om att bli lämnad kvar med herrelösa minnen. Du får höra nyskrivna sånger, tonsatta dikter och tankar kring sorg – den som vi alla drabbas av på ett eller annat sätt under

livets gång. Efter konserten samtal med psykoterapeuten Benita Söderström och prästen Heidi Jäntti. Fritt inträde.

Familjeklubbar: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Imse-Vimseklubben i Mattby kapell varje to. Köklax kapell varje fre. Alla klubbar kl. 9.30–11.30. Andakt, sång, pyssel, samvaro, diskussioner. Möjlighet att äta medhavd lunch/mellanmål. Vi bjuder på kaffe, te och något smätt ätbart. Kläder enligt väder, klubbarna kan också hållas utomhus. Ingen avgift, ingen förhandsanmälan.

Samlingar för daglediga i alla åldrar: Sista träffarna för i år i Olars kyrka svenska sidan, ti 17.11, Träffdax i Köklax kapell ti 17.11, Södrik kapell on 18.11, Karabacka kapell to 19.11, Köklax kapell ti 24.11. Alla samlingar kl. 13–14.30.

Symamsellerna: Vita huset, Prästgårdsgr. 1, ti 24.11 kl. 16–18. Vi träffas varannan tisdag för att sticka, sy och virka för mission och internationell diakoni. Vi bjuder på kaffe/te, men ta med egen välgkost. Det finns en plats ledig just för dig, välkommen!

Vill du vara en riktig julängel?

Diakonin samlar in kaffe, te, pepparkakor, tandborstar, tandkräm och duschtvål för dem som har ekonomiska bekymmer. Om du har möjlighet att skänka någon av ovanstående produkter kan du hämta ditt bidrag till vaktmästaren på Kyrktian, Kyrkog. 10 i Esbo centrum, vardagar kl. 9–15. Donationerna önskar vi få senast vecka 49. Du behöver inte göra ett paket av dem. OBS! Endast nya, oanvända produkter till vuxna.

Diakonin stöder och hjälper: Vi är inte så farliga – ta modigt kontakt: Ann-Christine Wiik, 050 597 3313, ann-christine.wiik@evl.fi, Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi. Du kan också boka telefontid på webben: <https://asiointi.espoonseura-kunnat.fi/home>

Kundbetjäning t.o.m. 31.12 endast per telefon och elektroniskt: Esbo svenska församlings kansli, 09 8050 3000, esbosvenskaforsamling@evl.fi, må–fre kl. 9–13. Esbo regioncentralregister, 09 050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi,

Esbo församlingars bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi, Esbo förs. begravningsstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi, må–ti kl. 9–15, on–to kl. 9–12, fre stängt.

Förändringar i verksamheten kan förekomma. Mer info: esboforsamlingar.fi och sociala medier.

GRANKULLA

Sö 15.11 KL. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Grankulla kammarkör GÖR, dir. Håkan Wikman medverkar. Kaffe i nedre brasrummet.

Kl. 18: Kamarmusikkonsert i Grankulla kyrka. Margit Westerlund, sång, lisa Kostiaainen, altviolin och Tuula Hällström, piano. Programblad vid dörren 15 €.

Ti 17.11 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Catherine Granlund, Barbro Smeds. Ordspårk – ta med dig dina favoritordspårk!

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men- talvårdsgrupp i Sebastos.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 18.11 kl. 14: Kyrkosyöreningen i övre salen.

To 19.11 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 10-11: Lovsångs- och förbönegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Fr 20.11 kl. 18.30: Andakt för ungdomar i kyrkan, Ulrik Sandell, Marlen Talus.

Kl. 19: Ungdomskväll i Klubb 97, Marlen Talus.

Lö 21.11 kl. 10-12.30 (grupp 1) och kl. 13-15.30 (grupp 2): Julpyssel i Sebastos. Anmälningar senast 13.11 till Daniela Hildén, 050 443 0045.

Sö 22.11 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Ulrik Sandell, Marlen Talus, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet. Skriftskolans föräldrasamling i nedre salen.

Kl. 16-18: Unga vuxna i Klubb 97, Marlen Talus.

Ti 24.11 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30- 10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men- talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 25.11 kl. 14: Kyrkosyöreningen i övre salen.

To 26.11 kl. 10-11: Lovsångs- och förbönegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT

Sö 15.11 kl. 12: Gudstjänst i Kyrksläatts kyrka, barnkören medverkar.

Sö 15.11 kl. 14: Ljuständning och tvåspråkig minnesandakt för anhöriga till självmordsoffer i Kyrksläatts kyrka

To 19.11 kl. 18: Sjung sorgen, en konsert kring temat att mista. Om att tappa och hitta nytt fotfäste. På scenen Carita Holmström & Martina Roos i Masaby kyrka. På grund av coronaepidemin är vi tvungna att ta emot förhandsbokningar, du kan boka plats av Susanna Lönnqvist, 050-3761510 eller via e-post susanna.m.lonnqvist@evl.fi Det finns 20 platser att reservera.

Lö 21.11 kl. 10-14: Ellens vardagsrum öppet.

Sö 22.11 kl. 12: Mässa i Kyrksläatts kyrka

Må 23.11 kl. 18.30: Sång och bön i Kyrksläatts kyrka

Ti 24.11 kl. 10-11: Diakonins vardagsrum varannan vecka i Veikkola församlingshem

Ti 24.11 kl. 16.30-19: Tvåspråkig familjestuga i Ellen. Mera information hittar du på hemsidan.

Kyrkoherdeämbetet betjänar under coronaepidemin endast per telefon eller epost må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sön 15.11 kl. 11: Gudstjänst i Svenska Hemmet, Inka-Riina Valtonen, Paula Sirén

Tis 17.11 kl. 10-11.45: Mammor, pappor och barn i SvH. Anmälning och förfrågan till barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.

Tis 17.11 kl. 12.30-15: Tisdagsklubben i SvH

Ons 18.11 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Torbjörn Nikus berättar om släktforskning

Ons 18.11 kl. 18.30: A-män bastukväll i Ilkko, Ilkontie 8-10, Kangasala. Anmälningar kyrkoherde Kim Rantala senast dagen före, tfn 050 464 8460.

Sön 22.11 kl. 11: Högmässa i Svenska Hemmet, Roger Rönnerberg, Paula Siréns

Tis 24.11 kl. 10-11.45: Mammor, pappor och barn i SvH. Anmälning och förfrågan till barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.

Tis 24.11 kl. 12.30-15: Tisdagsklubben i SvH

Ons 25.11 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Kyrkoherde Kim är med

VANDA

Sö 15.11 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, A. Paavola, vik. kantor

Sö 15.11 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Virta-kyrkan/Pikku-Kuohu, Råtorpsv. 8, A. Paavola, vik. kantor

Sö 15.11 kl. 17-19: ”Sjung-sorgen” konsert i Virta-kyrkan, Carita Holmström och Martina Roos (i stället för Annika Cleo obs!). Efter konserten kan publiken

ställa frågor till psykoterapeut Benita Söderström. Fritt inträde. Musikandelen strömmas live via församlingens YouTube-kanal men sparas inte. Däremot kan du köpa en CD med kvällens musik. Info: Anu Paavola 050 544 2671.

Lö 21.11 kl. 12: Konfirmationsmässa – Houtskär 1, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, J. Juntumaa, J. Granlund, A. Ekberg.

Sö 22.11 kl. 12: Konfirmationsmässa – Houtskär 2, Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, J. Juntumaa, J. Granlund, A. Ekberg.

Högmässor: från Helsing kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas via församlingens YouTube kanal.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Gudstjänst: söndagar kl. 10 på Heikasvägen 7.

Gudstjänst: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

Samtalsgruppen Bibel, tro & tvivel: måndag 9.11 kl. 18 online. Kisa Korkman.

Virtuell babyrytmik: tisdagar kl. 10, mera information i Facebookgruppen Johannes barnverksamhet.

Virtuell musiklek: tisdagar kl. 11, mera information i Facebookgruppen Johannes barnverksamhet.

Familjekväll på nätet: måndagar kl. 17.30 via Google Meet. Under kvällen blir det barnsänger, fritt umgänge, samtal kring ett tema och en kort andakt.

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. En halvtimme orgelmusik.

Typ Livet: en podcast för unga vuxna om allt mellan himmel och jord – nytt avsnitt varannan vecka. Följ oss på @typlivetpodden på Instagram för uppdatering om när nya avsnitt släpps. Finns där poddar finns!

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Vi firar högmässa: i Matteuskyrkan på Åbohusvägen 3 varje söndag kl. 10. Mässan strömmas även live via för-

samlingens Facebook-sida samt laddas upp som video kl. 12 på församlingens Youtube-kanal. Mera information hittar du på församlingens hemsidan www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

MU-mässa: tillsammans med Matteus ungdomar i Matteuskyrkan varje onsdag kl. 18.00. En lite kortare mässa med mycket musik och bön. Välkommen oberoende av ålder!

Kvällsmässa: i Matteuskyrkan söndagen 22.11 kl. 18. Kvällens talare är Georg Henrik Wrede, han talar kring temat Se till mig som liten är. Mässan strömmas även på församlingens Facebook-sida. Mässan förrättas av Juho Kankare. Varmt välkommen!

Stickklubben: samlas i Matteuskyrkan torsdagen 19.11 kl. 11-13. Kom med och sticka sockor åt församlingens yngsta medlemmar eller pyssla med annat handarbete i trevligt umgänge över en kopp kaffe. Välkommen med!

Folkhälsans sällskapsträffar: torsdagen 19.11 kl. 11-13 i Matteuskyrkans brasrum.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15

www.petrusforsamling.net

Högmässa i Munksnäs kyrka: Sö kl. 10. 15.11 Församlingens avtalsmissionärer Magnus och Anna Dahlbacka (SLEF) som varit i Kenya medverkar i gudstjänsten, 22.11 Thylin. Söndagsskola för barn.

Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Sö kl. 12. 15.11 Församlingens avtalsmissionärer Magnus och Anna Dahlbacka (SLEF) som varit i Kenya medverkar i gudstjänsten, 22.11 Thylin.

Puls-gudstjänst: Varje söndag i Petruskyrkan kl. 15.30. Puls-gemenskapen är en modern och dynamisk gemenskap centrerad kring Jesus. CoolKidz (7-13) och Barnkyrka (3-6) för barnen.

Petrusmässa och hela församlingens gemensamma adventsgudstjänst: 29.11 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Julgröt efteråt. Eget program för barn.

Förbön och Tack: Ti 24.11 kl. 19. Tvåspråkig förböngudstjänst i Munksnäs kyrka. Obs! Ny plats. Henrik Perret, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Sänds digitalt via Petrus facebook. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen till kontaktuppgifterna ovan.

Bibeleftermiddag: 11.11 kl. 13 i Petruskyrkan. Bibelundervisning, bön och kaffe. Stig-Olof Fernström.

Rotad i Ordet: 16.11 kl. 18 i Malms Kyrka. Kom med på en resa djupare i Bibeln. Allan Franzén: Hur leder Gud?

Kvinnobrunch: 14.11 kl. 10.30 i Petruskyrkan. Välkommen på traditionell kvinnobrunch med god frukost och gemenskap tillsammans. Denna gång är vår gästtalare bibelöversättaren och missionären Anna Dahlbacka. Vi följer aktuella rekommendationer. Streamas via Petrus facebook. Anmälan till kansliet eller Britta Lassus, britta.lassus@gmail.com/0503271948.

ESBO / KYRKSLÄTT / VANDA

Sjung sorgen

Söndag 15.11 kl. 17-19 i Virta-kyrkan.

Onsdag 18.11, kl. 18.30 i Olars kyrka, svenska sidan.

Torsdag 19.11, kl. 18 i Masaby kyrka.

Musik om sorg och saknad med **Carita Holmström & Martina Roos**. ”Sjung sorgen” handlar om att mista. Om att tappa och hitta nytt fotfäste. Om att bli lämnad kvar med herrelösa minnen. Du får höra nyskrivna sånger, tonsatta dikter och tankar kring sorg – den som vi alla drabbas av på ett eller annat sätt under livets gång.

Samtalsgrupp för män: 23.11 kl. 19 i Petruskyrkans övre sal. Vi diskuterar aktuella teman, ber och umgås tillsammans.
Dagscafé: Andakt, kaffe och litet program 24.11 kl. 13. Jämna veckors tisdag i Petruskyrkan. Mer info av diakonissan Bodil Sandell 0503803925

Petra-frukost: 28.11 kl. 10–12 i Petruskyrkans övre sal. En skön frukost för alla kvinnor! Bli inspirerad av Anne Koivula som delar sina tankar om mod i livet. Hur ser ett modigt liv ut? Mod och Gud – hur hänger de ihop?

Välkommen med online: Du kan följa med i online Puls-gudstjänst sö kl. 15.30 eller vara med i Förbön och Tack förböns-gudstjänsten varannan ti kl. 19, båda via Petrus facebook. Kolla även in Podcasten Petruspodden på Spotify och Podbean.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 15.11 um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer), Kindergottesdienst

So 22.11 um 17 Uhr: Taizé-Gottesdienst

OLAUS PETRI

Lö 14.11 kl 18: Helgsmålsbön med Viena Kontkanen, orgel.

Sö 15.11 kl 11: Högmässa med Timo Viinikka och Olli Saari. Kör med unga sångare medverkar.

Lö 21.11 kl 18: Helgsmålsbön med Santeri Siimes, orgel.

Sö 22.11 kl 11: Högmässa med Timo Viinikka och Olli Saari.

Vår barnverksamhet fungerar tillsvidare på distans via Live-sändningar i facebook-gruppen "Barn i Olaus Petri".

Kansliet kan nås må–fre kl 10–12 på numret 050 417 9234 eller olauspetri@evl.fi. Ifall man behöver besöka kansliet så måste man komma överens om det på förhand.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 15.11:

– kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka, Yliportimo, Aittola.

– kl. 12: Gudstjänst i Bromarvs kyrka, Yliportimo, Lindroos.

– kl. 18: Kvällsmässa i Tenala kyrka, Lindström, Lindroos.

Sö 22.11:

– kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka, Westerholm, Lindroos.

– kl. 18: Stenmässa i Ekenäs kyrka, Lindström, Nygård. En stillhetens, bönnens och gemenskapens gudstjänst med nattvard.

Vi ber var och en beakta säkerhetsavstånd, använda handsprit och gärna också munskydd samt att stanna hemma vid förkylningssymptom.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Lö 14.11:

– kl. 18.00 **Obs! iniberad:** Vägören–

hetskonsert Ingå kyrka. Arr. Schoolkids Light i samarbete med Ingå församling.

Sö 15.11:

– kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Må 16.11:

– kl. 13.15–14.45 **Pysseklubb för barn i åk 1–6:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Ahlfors.

Ons 18.11:

– kl. 14.00 **Missionssyfoeningen:** Prästgården. Björklöf.

To 19.11:

– kl. 9.30–12.00 **Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

– kl. 11.30–13.00 **Matservering:** 4 €/person, församlingshemmet. Sköld–Qvarnström.

Sö 22.11:

– kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 23.11:

– kl. 18.30 **Bibelgruppen:** Prästgården. Hellsten.

Ons 25.11:

– kl. 14.00 **Församlingsträff:** Prästgården. Lindell, Gustafsson Burgmann.

To 26.11:

– kl. 9.30–12.00 **Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

– kl. 11.30–13.00 **Matservering:** 4 €/person, Församlingshemmet. Sköld–Qvarnström.

OBS! Ingå församlings diakonimottagning är stängd tillsvidare – ta kontakt per telefon, tel 040–555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi).

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Söndag 15.11

– kl. 10: Högmässa i Pojo kyrka.

– kl. 12: Högmässa i Karis kyrka.

Söndag 22.11

– kl. 10: Gudstjänst i Pojo kyrka.

– kl. 12: Högmässa i Karis kyrka.

– kl. 16: Högmässa i Svartå kyrka.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Högmässa med månadssamling för

konfirmander: sön. 15.11 kl. 12 i S:t Petri kyrka. Cleve & Karvonen

Öppen diakonimottagning: tis. 17.11 kl.

15.30 i Capella. Ylitalo

Bibelstudium: ons. 18.11 kl. 16.15 i församlingshemmet. Cleve.

Gudstjänst: sön. 22.11 kl. 12 i S:t Petri kyrka. Sandin–Juslin & Lilius.

ESBO STIFT

LOJO

Sö 15.11. kl. 13.00: Högmässa i Virkby kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

Fre 20.11. kl. 18.00–20.00: 10–fest i Virkby kyrka. Fest för dig som fyller 10 år i år.

Handarbetscafé: tisdagar kl. 17.30–20.00 i Virkby kyrka. Har du flinka fingrar, påbörjade arbeten eller behöver hjälp med något handarbete? Välkommen med!

ESBO

Vill du vara en riktig julängel?

Diakonin samlar in: kaffe, te, pepparkakor, tandborstar, tandkräm och duschtvål för dem som har ekonomiska bekymmer. Om du har möjlighet att skänka någon av ovanstående produkter kan du ge ditt bidrag till vaktmästaren på Kyrktian, Kyrkog. 10 i Esbo centrum, vardagar kl. 9–15. Donationerna önskar vi få senast vecka 49. Du behöver inte göra ett paket av dem. OBS! Endast nya, oanvända produkter till vuxna.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 15.11

kl. 10: Gudstjänst i Sävträsk kapell

kl. 13: Gudstjänst i Pernå kyrka

kl. 16: Gudstjänst i Andreaskapellet

Sö 22.11

kl. 10: Gudstjänst i Lappträsk kyrka

kl. 13: Gudstjänst i Lovisa kyrka

Länkar till våra andakter: hittas på vår

Facebooksida. Du hittar oss: på hem-

sidan www.agricolaforsamling.fi, på

Facebook och Youtube: Agricola svenska

församling och på Instagram: @agricola-

svenskaforsamling.

BORGÅ

Vi bryr oss om varandra: Från och med nu tar vi med oss munskydd och använder dem vid alla evenemang. Gäller inte barnen och verksamhet utomhus med säkerhetsavstånd.

Torsdag 12.11 kl. 16–18.30 Tyst demon-

stration: För ungas välmående i Borgå domkyrka. Välkommen till domkyrkan för att stå upp för våra unga som far illa och mår dåligt. Tänd ett ljus och stilla dig.

FR 13.11 & 27.11 KL. 14: Träffpunkt, Lundagatan 5. Första våningen. Känner du dig ensam? Vi umgås, samtalar, och dricker en kopp kaffe eller te tillsammans.

LÖ 14.11 KL. 16: Babykyrka i Mariagården, Slingervägen 1. Soppa efteråt.

KL. 16.30: De Dövas julfest, Finska församlingshemmet, Lundagatan 5.

SÖ 15.11 KL. 12.15: Gudstjänst i Domkyrkan. Strömmas via www.domkyrkan.fi.

KL. 16: Sunday School i församlingshemmets sal, Runebergsg. 24.

KL 19: Konsert i Domkyrkan, Psalm och jazz, Mikko Pettinen, trumpet, Niko-

petri Paakkunainen, saxofon, Thomas Törnroos, trummor, Patrik Latvala, bas,

Eric–Olof Söderström, piano. Strömmas via www.domkyrkan.fi.

MÅ 16.11 och 23.11 KL. 9.15–11: Familjeträff ordnas utomhus. Vi träffas vid Domprostgården och går till Borgbacken. Egen matsäck med om du vill. Vi bjuder på saft och kex.

TI 17.11 & 24.11 KL. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet

KL. 14–16: Präst och diakoniarbetare anträffbara, lågtröskel-verksamhet. Känn dig fri att komma in på en kopp kaffe och en pratstund Vi finns på Ani's Café i gamla stan på Mellang. 8. Kom in – vi bjuder på kaffe och te.

ON–TO KL. 10–13: Café Ankaret är öppet, Runebergsg. 24

KL. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret

SÖ 22.11 KL. 10: Gudstjänst i Kullo bykyrka

KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan

TO 26.11 KL. 13.30: Missionskretsen i Café Ankaret

KL. 18: Jakten på Bibeln i Café Ankaret, Runebergsg. 24. Jakten leds av värdparet Marina Henning och Johnny Holmberg. Inledare är Erik Vikström.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenska-forsamling.fi

På grund av covid-19-epidemin: kan det ske förändringar i informationen för alla evenemang och gudstjänster.

Sö 15.11 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

On 18.11 kl. 12: Musikandakt i Sibbo kyrka. Kjell Lönnqvist, Lauri Palin.

To 19.11 kl. 17.45: Föreläsning för närsändevärdare i församlingshemmet. Tema: Andas bättre. Anmälan till tfn 050 5663 691. Sara George.

To 19.11 kl. 18.30: Kvinnor mitt i livet.

Prästgården. Katja Korpi.

Fr 20.11 kl. 20: Silent music. Konsert med Borgå blåsorkester. Sibbo kyrka. Program 10 e.

Sö 22.11 kl. 10: Gudstjänst i Söderkulla kyrka. Söndagsskola under en del av gudstjänsten.

Sö 22.11 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

Sö 22.11 kl. 15: Babykyrka i Sibbo kyrka. Föräldrarna till alla barn som döpts under det senaste tolv månaderna kan ta

hem barnets dopfågel.

Ti 24.11 kl. 10: Bönepromenad. Start från Kyrkoby församlingshem. Sara George.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 15.11 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lehtonen.

On 18.11 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lehtonen.

Sö 22.11 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Backström, Ollila.

On 25.11 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 15.11 kl. 17: Kvällsskyrka i Nagu församlingsshem, Kjell Granström, Eeva Granström, Robert Helin.

Må 16.11 & 23.11 kl. 14: Kaffestuga för alla i Nagu församlingsshem.

Korpo kapellförsamling:

Sö 15.11 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 15.11 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Blumenthal, Söderlund.

Sö 22.11 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Blumenthal, Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 15.11 kl. 17: Kvällsmässa i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÅBO

sö 15.11 kl 12: Högmässa, Domkyrkan.

Patrik Hagman (pred), Wikstedt (lit), Danielsson, Juslin. Gudstjänstgrupp Martha medverkar. Barnhörna. Mingel efter högmässan. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi.

ti 17.11:

– **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 18.11:

– **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingsshem.

– **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Eetu Kejonen ”Det positiva med väckelse-rörelser”. Anmälan 17.11 kl 9-11 per tfn 040-3417460.

– **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.

to 19.11 kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia.

lö 21.11 kl 10.30-13.30: I väntan på advent – fest, Aurelia. Mera information om anmälan och program hittas på hemsidan www.abosvenskaforsamling.fi.

sö 22.11 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Liljeström (pred), Audas (lit), Danielsson. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Rut medverkar. Mingel efter högmässan. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi.

må 23.11 kl 14: Missionskretsen, Aurelia.

ti 24.11:

– **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 25.11:

– **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingsshem.

– **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Anmälan 24.11 kl 9-11 per tel. 040-3417460

to 26.11 kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia.

Håkan och Judy Granberg trappar ner efter sammanlagt 30 års arbete utomlands. FOTO: SUSAN GRANBERG

Ett annat sätt att vara kyrka

Under sina år i Kina och Hongkong har Håkan och Judy Granberg sett församlingsliv med nära gemenskap, där alla är med i arbetet.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

– Jag är kristen, jag är Guds barn. Det är viktigt för mig att vi har det här förhållandet. Det påverkar vårt arbete och alla våra relationer.

Så svarar **Judy Christian-Granberg** på frågan ”Vem är du?”

Många som blir ombedda att berätta om sig själva nämner sitt yrke, men Judy och **Håkan Granberg** tycker att arbetet säger vad man gör, men kanske inte så mycket om vem man är.

Hon kommer från USA, han är österbottning. I sammanlagt 30 år har de arbetat i Hongkong och Kina. Som många andra har de fått lova att jobba en del på distans det här året – med den skillnaden att det är flera tidszoner mellan Österhankmo och Kina.

– Vi har haft lektioner på Zoom, haft vissa kurser för studerande i Hongkong, säger Håkan.

Till Hongkong reste Judy och Håkan Granberg första gången år 1986.

Där bodde de under barnens uppväxt och deras dotter föddes där.

– Det har blivit hemma, säger Judy.

De har arbetat på lutherska teologiska seminariet i Hongkong och vid ett sekulärt universitet i Changsha i Hunan-provinsen.

Församlingen ett socialt nätverk

Kristna missionärer har satt spår i det kinesiska samhället, i skolväsendet och sjukvården.

– Fast missionens tid egentligen var ganska kort har den ändå gjort det grundläggande arbetet, säger Håkan.

– Det är inte så lätt att grunda nya officiella församlingar i Kina, berättar Håkan. I praktiken leder det till att de har stora församlingar, med tusentals människor – inte bara på pappret som här i Finland.

Det kan betyda att man får ha många gudstjänster för att alla ska rymmas in. Samtidigt finns det många mindre grupper som samlas mer informellt.

– Man går kanske till de stora kyrkorna för gudstjänst och till de mindre för gemenskapen, säger Judy.

Kännetecken för församlingarna är nära gemenskap. De blir ett socialt nätverk där man stöder och tar hand om varandra på olika områden, inte bara det andliga.

– Och det är en öppen gemenskap. Det kommer nya människor nästan

varje vecka.

Det finns ingen uppdelning i anställda och medlemmar, alla är med i arbetet. Speciellt i Hongkong där församlingarna är ganska små är alla med och har sina ansvarsuppgifter i gudstjänsten.

– Det är egentligen församlingen som gör gudstjänsten, inte de anställda. Den är inte en grej som produceras för att konsumeras utan en sak man gör tillsammans i mycket högre grad än här, säger Håkan.

Nu håller de på att trappa ner sitt arbete. De var i Finland förra året när det upptäcktes att Judy hade bröstcancer. De fick då stanna så att hon kunde genomgå behandlingen. I februari var det meningen att de skulle resa tillbaka till Hongkong – men då hade coronaviruset redan börjat sprida sig.

När de blickar bakåt tycker de att det varit roligt att ha fått vara en liten del i arbetet.

– Att bygga en kyrka nerifrån och bygga församlingsgemenskap, det tycker jag har varit värdefullt att se, säger Håkan. Jag tycker att vår kyrka kunde ha något att lära av ett annat sätt att vara kyrka, ett sätt som mer liknar det ursprungliga.

– Det är Kristi kropp, säger Judy.

En längre version av den här artikeln är publicerad på kyrkpressen.fi/lokalt

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 13.11 Hilka Olkinuora

Måndag 16.11 Camilla Klockars, Vasa

Tisdag 17.11 Camilla Klockars, Vasa

Onsdag 18.11 Camilla Klockars, Vasa

Torsdag 19.11 Camilla Klockars, Vasa

Fredag 20.11 Camilla Klockars, Vasa

Måndag 23.11 Sissi Uunila, Marieham

Tisdag 24.11 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Onsdag 25.11 Peter Sjöblom, Vörrå

Torsdag 26.11 Jan Tuner, Ekenäs

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 13.11 Rose-Maj Friman, Korsholm

Lördag 14.11 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 15.11 Vaka. Textläsare: Christina Nymalm och Henrik Nymalm.

Måndag 16.11 Sofia Torvalds, Esbo (repris)

Tisdag 17.11 Luisa Tast, Malax (repris)

Onsdag 18.11 Björn Wallén, Ingå (repris)

Torsdag 19.11 Birgitta Strandberg-Rasmus, Nykarleby (repris)

Fredag 20.11 Joanna Nylund, Helsingfors (repris)

Lördag 21.11 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 22.11 Kristus Herre över allting. Textläsare: Christina Nymalm och Henrik Nymalm.

Måndag 23.11 Kati Kivistö, Helsingfors

Tisdag 24.11 Karolin Högborg, Kökar

Onsdag 25.11 Roger Andersson, Borgå

Torsdag 26.11 Janne Kütimaa, Tallinn

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 15.11 Högmässa från Kyrkodagarna på Åland. Predikant: Bo-Göran Åstrand. Liturger: Stefan Ång och Mari Puska. Sång: Sankt Olofskvartetten och Jomala Joy. Musi-ansvariga: Fredrik Erlandsson och Eva-Helena Hansen. Sändning från Jomala kyrka. Högmässan sänds också i Yle Fem kl. 12.00.

Söndag 22.11 Gudstjänst med Esbo svenska församling. Predikanter och liturger: Kira Ertman och Heidi Jäntti. Organist: Markus Malmgren. Kantor: Nina Kronlund. Övriga musiker: Eeva-Liisa Malmgren (flöjt) och Mauriz Brunell (violin). Textläsare: Jan-nika Lassus.

Gudstjänsten den 22.11 sänds från Esbo domkyrka. FOTO: ARKIV/JEREMY BENGTSSON

MIN MISSION

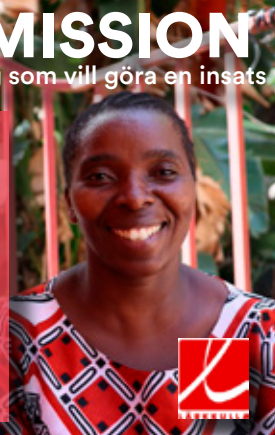
– en kurs för dig som vill göra en insats

Nästa kurs hålls våren 2021 i Helsingfors.

Efter kursen kan du ansöka om volontäruppdrag utomlands.

Info och anmälningar:
www.finskamissionssallskapet.fi/min-mission/

Anmäl dig senast 11 januari.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Kyrkoherdetjänsten i Korsholms svenska församling

Den lediganslagna kyrkoherdetjänsten i Korsholms svenska församling har inom utsatt tid sökt av:

Camilla Svevar, kyrkoherde i Replots församling

Mats Björklund, kyrkoherde i Solfs församling

Domkapitlet prövar de sökandes behörighet vid sitt sammanträde 10.11.2020.

Som en följd av coronapandemin växer behovet av mathjälp

– **DETHÄR** är ett viktigt jobb, till skillnad från att köra taxi, säger chauffören Benjamin Laustiola.

Han hämtar mat från olika affärer i Helsingfors och för den till sorteringen i Kvarnbäcken.

– I början var det tusen påsar som skulle packas, nu räcker det inte långt.

Före coronapandemin körde Benjamin mat till kyrkornas lunchserveringar, som sedan tvingades stänga. Nu kör han de färdigpackade kassarna till brödköerna utanför Helsingfors kyrkor.

– Nu då brödköerna finns framför mina ögon ser jag de behövande på ett annat sätt, säger Laustiola.

Han berättar att människor ofta har köat i flera timmar innan han anländer och att

– Nu gör jag något viktigt till skillnad från att köra hem fyllbultar på nätterna. De kan också gå hem, säger chauffören, skådespelaren och författaren Benjamin Laustiola, som arbetar med mathjälpen i Helsingfors. FOTO: YLE/ERIK VIERKENS

Himlalliv: Brödköer

Yle Fem: må 16.11 kl. 18:30, repris ti 17.11 kl. 10:00
Arenan: 15.11.

det är vanliga människor som inte har råd att gå till matbutiken.

– Jagsertusentals människor i brödköerna på flera olika ställen i stan. Vardagsdag. Om jag skulle ha fortsatt som taxichaufför så skulle jag ha gjort personlig konkurs och själv varit en av dem som står där.

Benjamin Laustiola är känd som skådespelare och författare. Han skrev under pseudonymen taxichaufför Lindgren i tidningen Volt och har gett ut tre kriminalromaner.

Redaktör: Nina Granvik

Katarina Gäddnäs har länge skrivit om tro och brottats med det religiösa språket. Nu ger hon ut en bok med texter om Guds kärlek mitt i motgångar och halvfärdigheter.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD FOTO: JOAKIM HOLMSTRÖM

ALLA BÄR VI PÅ MÖRKER OCH SÅR

För mig är kyrkoåret tätt förknippat med naturens år. För 10–15 år sedan hade jag en tanke om att skriva dikter utgående från varje söndag under kyrkoåret, nu blev det den här boken i stället, säger Katarina Gäddnäs.

Bara vara – en trasa i Guds skimrande väv innehåller både texter som Katarina Gäddnäs skrivit tidigare – kolumner som ingått i Kyrkpressen, predikningar och dikter – och helt nyskrivna texter. Boken följer årets gång och kyrkoåret.

Dikter om sin tro har hon skrivit sedan tonåren, och säger att hon alltid brottats med det religiösa språket.

– Språket är viktigt för mig och jag har försökt gräva i vad exempelvis nåd, förlåtelse och barmhärtighet egentligen betyder. Språket i kyrkan är också viktigt, inkluderar det människor eller exkluderar det människor?

Hon har strävat efter att allt hon skriver ska ha en bärkraft i henne själv och hennes erfarenheter.

– Folk har så mycket fördomar om vad det innebär att vara kristen, troende och kyrkomedlem. Det har varit viktigt för mig att hitta ett vardagligt sätt

att berätta om de här sakerna.

Tunga fasader

Ett genomgående tema i texterna är Guds kärlek mitt i det halvfärdiga och solkiga.

– Det är väldigt viktigt för mig. Jag har varit med om ett och annat i mitt liv – och det har vi alla. Men det är också något med vår tid, att den är så instagramish.

Det är så tungt för många att hålla uppe fasaden. Vi tror att alla andra har så lyckliga och perfekta liv. Katarina Gäddnäs vill våga skriva om livets mörkersidor på riktigt och säger att vi alla bär på mörker och sår.

– Vi har så himla mycket av det i oss, och det är okej. Det är inte bara sådant som drabbar oss utifrån, utan också sådant vi själva ställer till fast vi tycker att vi borde veta bättre.

Perfektionsidealet blir tydligt också i kyrkan – många tror att man för att vara präst eller rentav församlingsmedlem ska ha ett prickfritt förflutet.

– Men vi behöver stå ut med paradoxer i livet, att saker kan vara både och samtidigt. Solkigheten och renheten kan existera samtidigt, och den som

Kan vi prata om konsekvenser?

»Vi säger:
Synden
straffar sig
själv.«

har fått mycket förlåtelse förmår uppskatta förlåtelsen.

Hon brukar kalla sig motgångsteolog, och tror att framgångsteologins tänkesätt fortfarande sitter djupt i oss, även om man inte pratar så mycket om den numera.

– Vi tänker lätt att bara man har en tro är allt bra. Men vi får inte alltid det vi ber om. Folk dör och går i konkurs, hemska saker händer. Men Gud bär också då – och kanske framför allt då.

Samma livsfrågor

Hennes bakgrund i kulturvärlden, där många är skeptiska till tro och kyrka, har gett henne möjlighet att träna på att prata om tro med den som är skeptisk. Livsfrågorna är de samma både i och utanför kyrkan: Finns det någon mening? Går allt åt helvete eller finns det något hopp? Är jag älskad för den jag är?

»Gud bär den sannaste bilden av dig och mig i sin varma innerficka.«

– Mycket av mitt arbete som präst handlar om att översätta evangeliet till ett språk som dagens människor kan ta till sig. Bibeln är helt fantastisk, det finns en text för varje känslonyans, för varje livsskede. Men antingen har vi hört dem så många gånger att vi inte förstår hur radikal Jesus är, eller så förstår vi inte alls liknelserna eftersom kontexten är så främmande.

Som sjukhuspräst får hon ofta möta människors frågor om identitet: Vem är jag när jag blivit fråntagen så mycket av det som brukade definiera mig?

– Eftersom Gud säger "jag är den jag är" och vi är Guds avbild finns det en kärna i varje människa som är Guds avbild. Vi kanske aldrig blir klara med frågan om vem vi är, men Gud bär den sannaste bilden av dig och mig i sin varma innerficka. Det är en bild som är jätteviktig för mig.

JAG KUNDE INTE läsa dem alla. Ett konto jag följer på Instagram delade bild efter bild av anonyma berättelser från sin inkorg. De var vittnesmål från kvinnor.

"Jag var 13 år", "på min första arbetsintervju", "jag var på en löprunda", "på en kompis födelsedagsfest".

Trodde du att #metoo var något som hände den där ena gången? Nej, det fortsätter varje dag.

EN DEL AV vittnesmålen handlar om trakasserier på sociala medier. Att synliggöra just dem är något av kontoskaparens mission.

Som när en man kommenterar ett foto av några unga kvinnor i bikini. Kommentaren är elak, vulgär, objektifierande och tiotals andra fördömer hans ord. Men han står fast vid dem, gräver sig djupare. Ingen ursäkt, ingen ånger.

Sociala medier är nämligen inte den riktiga världen, säger de som gör som han. Här står rätten att uttrycka sin åsikt över allt annat. (Den amerikanska ivern för yttrandefrihet har starkt inflytande på vissa delar av nätkulturen, har jag märkt.) Gillar du inte uppmärksamheten? Då är det kanske bäst för dig att du håller dig härifrån.

LÅT OSS FÖRRESTEN begrunda några bekanta ord som används för att säga hur den som utsätts för kommentarer som de här ska handla: Vänd andra kinden till. Jag tänker att när uttryck är så djupt rotade i vårt språk och medvetande blir orden som sanningar i sig. Då kan de utnyttjas för nya ändamål – också för att tysta och passivisera.

Vi säger: Synden straffar sig själv. Att hämnas är ingen lösning. Vi vill tro att den som handlar orätt förr eller senare kommer att få stå för konsekvenserna.

MEN TÄNK OM någon hjälper konsekvenserna på traven? funderade en av dem som betraktade händelseförloppet i den här kommentarsstråden. Kanske någon skickar ett artigt mejl till den arbetsplats som står listad i kommentarskrivarens offentliga användarprofil?

Det som händer är att försvararna dyker upp. De skriver: Varför tar du dig rätten att förstöra hans rykte, hans liv? Det var bara en dum kommentar på internet. Han är egentligen en bra typ, en bra pappa till sina döttrar – tänk nu på dem!

Men jag är nog inte den enda som undrar: Ifall någons liv och rykte blir förstört för att människor får veta vad personen uttryckt i ett offentligt forum – vem är det då som förstört dem?

Emelie Wikblad är redaktör på Kyrkpressen.

Anna Henning är ensam mamma till två pojkar, universitetslektor i socialpsykologi och kyrkligt förtroendevald i Borgå. Hon har lärt sig att fokusera på det som duger i stället för på det perfekta. Tro kan vara en suck uppåt, och föräldraskap en närvaro i vardagen.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
FOTO: **ANETTE SUNDSTRÖM**

Att vara nära måste räcka

Efter en skilsmässa för fyra år sedan blev livet betydligt mer hektiskt för Anna Henning. Hon är mamma till två pojkar som är 11 och 13 år gamla. Hon bor i Borgå och jobbar på Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet.

– Innan vi skilde oss hade vi ett tydligt system, den ena for tidigare på morgonen och den andra kom hem tidigare. Det förändrades helt efter skilsmässan, eftersom min exman bor i Helsingfors och jag bor i Borgå. På det sättet blev jag ensam med vardagspusslet. Men han är tack och lov en aktiv pappa som älskar sina söner och finns där för dem.

De har inte valt ett vecka-vecka-system, utan Anna har barnen hossig mest. Skilsmässans sammanföll dessutom med ökat ansvar på jobbet.

– Delvis har jag valt bort mig själv och inte haft egna hobbyer. Men jag får mycket styrka av det här att allt har sin tid, från Predikaren. Just nu är min viktigaste uppgift att vara mamma och förstås att sköta mitt jobb.

Anna Henning och hennes söners vardag är fylld av jobb, läxor och hobbyer. Men också av enkel samvaro. I och med coronan och distansjobb vann hon två timmar om dagen.

påmint henne om.

– Jag gör så gott jag kan. Det måste räcka att jag försöker vara närvarande för dem, jag behöver inte vara perfekt.

Hon kan uppleva att hon brister i sitt föräldraskap, om hon blir arg och skriker eller inte bemöter sönerna korrekt i en konflikt.

– Men good enough perse kräver inte att man måste nå upp till en viss standard hela tiden, och det är just det som är befriande med själva uttrycket. Också om jag misslyckas som förälder då och då så kanske det egentligen inte finns tillfällen när jag tycker att jag inte är good enough.

– Så borde man vara bra på att be om förlåtelse om man gått över gränser, där har jag ännu att lära. Det skulle vara viktigt att visa att mamma kan be om förlåtelse, för att också barnen ska kunna det.

Vad gör det svårt att be om förlåtelse?

– Kanske för att jag som person försöker vara kontrollerad och tänka efter före. Jag är inte hemskt impulsiv. Sällan upplever jag att jag går över gränser. Det är kanske inte direkt svårt att säga förlåt, men det blir inte alltid av så där naturligt som man skulle vilja att det blir.

– Tack och förlåt är viktiga ord. Och så försöker jag verbalisera för mina barn att jag älskar dem. Där är deras far väldigt duktig. Jag har en strategi att det inte ska vara förknippat med handlingar, det ska vara kopplat till att du är den du är och att du finns till. Jag hoppas de upplever att de är älskade.

Föräldraskap kan man inte förstå från sidan, konstaterar hon. Och det finns mycket i att ha barn som gör en ödmjuk.

– Föräldraskap förändrar en. Jag har lärt mig med tiden att vi får vara olika, och att barn är olika. Jag har två fullständigt olika barn. Det är inte jag som formar dem, de kommer som egna individer, och jag försöker att inte ha egna planer för hur de borde leva och var de borde landa.

En blick uppåt

Anna Henning har haft tron med sig sedan barndomen. Efter ett uppehåll i traditionell församlingsaktivitet under studielivet hittade

»Det är inte jag som formar dem, de kommer som egna individer.«

hon tillbaka till Borgå svenska domkyrkoförsamling när hon var hemma med barnen. Hon framförde önskemål om att det skulle skapas mer verksamhet för vuxna och speciellt kvinnor, något som hörsammades av kyrkoherde Mats Lindgård, och därmed var hon med och startade olika grupper för kvinnor.

– Bland annat bastukvällar, kvinnoweekend och bruncher. Jag är glad att det fanns plats för mig så fort jag vände mig till min församling.

Numera är hon viceordförande i församlingsrådet och leder en gudstjänstgrupp. Hennes vardagstro bär henne genom vardagspusslet.

– Nu när det är oerhört hektiskt handlar det ofta om suckar i vardagen. Det är i första hand en trygghet i livet och en kraftkälla som jag ständigt håller kontakt med genom en blick uppåt. Det är inte så att jag aktivt till exempel skulle läsa Bibeln, men jag känner att det räcker just nu, att det får vara så.

Hon har försökt visa på positiva aspekter av församlingslivet för sina pojkar, inte minst genom att vara med på familjeläger.

– De får två olika syner på saken från oss föräldrar. Jag har sagt till dem att jag aldrig kommer att tvinga tro på dem, men att jag själv aldrig skulle ha valt bort tron, och att jag tror att den kan ge dem trygghet i livet.

I vetenskapliga sammanhang har attityden gentemot tro förväntat henne.

– Jag vet om universitetsanställda som vill hålla sin egen församlingsaktivitet hemlig för att attityden många gånger är så hård.

– Man vill på pappret vara tolerant och man vet vad som är korrekt, och vi har regler på väggen om att vi accepterar olika slags sexualitet, etnicitet och religion. Men när det på riktigt kommer till den här religionsbiten finns det så många fördomar mellan raderna som det är okej att uttrycka, saker som man inte skulle uttrycka om sexualitet eller etnicitet, upplever jag.

– Det är inne att vara tolerant, men i inofficiella sammanhang utgår man från att religion inte gäller folk som är där just då. Man har sin bild av vilka de där religiösa är. Det är ett fascinerande socialpsykologiskt fenomen, att man tror att alla tänker som man själv.

Dagarna fylls av hushållssysslor, läxor och fotboll.

– Jag har försökt prioritera att vara tillsammans med dem, och det är på bekostnad av vårt hem. Jag har inget toppinrett och städlat hem, men jag har tänkt att det är sekundärt. Hellre hinner jag titta på en film eller läsa med dem.

– Coronan har varit helt fantastisk för oss, måste jag säga. I och med att det inte har påverkat mitt jobb överhuvudtaget utan jag har kunnat jobba på distans, och inte behövt åka in till stan, så har jag sparat två timmar om dagen.

Under coronavåren bestämde hon sig för att hon ska motionera, något hon inte hunnit med ordentligt på flera år.

– Dagligen gick jag en sju kilometers länk i skogen. Och i och med att fotbollen föll bort kunde barnen följa med. För många som inte drabbats ekonomiskt eller blivit sjuka har den här tiden medfört en enorm möjlighet att känna efter vad som är viktigt på riktigt.

En tröst för Anna är uttrycket ”good enough parent” (ungefär: en tillräckligt bra förälder), som en kollega och mentor som är psykolog

Esther Kazen väntade sig att hon tillsammans med kyrkan skulle få kämpa mot orättvisor. I stället har hon många gånger upplevt att hon kämpat mot kyrkan.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD** FOTO: **JOEL NILSSON**

Vill visa på feminismen i kyrkan

Jag har fokuserat på frågor om kön och sexualitet för att det funnits ett så stort motstånd mot just de frågorna inom kyrkan, säger Esther Kazen.

Hon är svensk frikyrkopastor och driver Instagramkontot Feministpastorn, där hon skriver om bland annat Jesus feministiska strategier, religiösa härskartekniker, onani och om vad feminismen kan lära sig av kristendomen.

Under uppväxten gick hon i kyrkan med sina föräldrar. I adventistförsamlingen där familjen var aktiv fick hon lära sig att världens orättvisor var något som kyrkan skulle arbeta för att minska.

– När man växer upp som kristen i ett samhälle där de flesta andra inte är kristna får man lära sig att inte följa strömmen utan i stället gå mot det man tror är rätt.

Hon talar om det här som den moraliska kompass hon fick med sig från uppväxten i adventistförsamlingen.

– Församlingen där jag växte upp hade ganska högt i tak. Det hade alltid funnits utrymme att ställa frågor och vara kritisk, se saker som inte är så bra som de skulle kunna vara.

När hon var tjugo flyttade hon till England för att studera teologi. Teologin fängslade henne, men samtidigt var det tufft att upptäcka att många av hennes studiekamrater hade helt andra förväntningar på kyrkan – trots att de kom från samma samfund. Hon vände och vred på sin egen tro, men upptäckte också att det fanns saker i kyrkan som skavde.

– Jag såg allt bra kyrkan kan vara, men jag såg också när vi inte lever upp till vår egen potential. Kyrkan är en fantastisk kraft i samhället, en kraft som faktiskt kan vara delaktig i att göra världen bättre och finnas där för andra.

Feministpastorn

Esther Kazen bor i Stockholm och är pastor i Immanuelskyrkan, en frikyrka ansluten till Evangeliska kyrkan i Sverige.

I februari 2017 startade hon instagramkontot feministpastorn som i dag har omkring 22 000 följare.

I höst har hennes bok *Feministpastorns tro och tvivel* kommit ut.

»Jag tror att det är viktigt att ifrågasätta också det som känns självklart.«

Det ville jag vara med om.

Hon började få syn på orättvisor som drabbade olika människor. Hon intresserade sig för hur kvinnors roll i kyrkan ser ut.

– Jag hittade en obalans, och Jesus har lärt mig att den ska vi försöka rätta ut. Men helt plötsligt blev det något som ansågs provocerande eller radikalt. Jag fick också syn på hur många HBTIQ-personer som tagit skada av kyrkan.

Hon får det inte att gå ihop med den kärleksfulla bilden av kyrkan och av Gud som kristna säger sig stå för.

– Det Jesus lärde mig när jag var barn var att vi skulle stå upp för varandra, inkludera den som är svag eller utsatt eftersom alla människor är lika värdefulla.

I början kände hon sig ensam i sitt engagemang för feministiska frågor i kyrkan. Hon

som hade växt upp i tron att hon skulle få förändra världen tillsammans med kyrkan upplevde plötsligt att hon mer eller mindre blev tvungen att kämpa mot kyrkan.

– Nu känner jag mig inte lika ensam. Jag har hittat många andra kristna som sagt det här före mig.

Väljer bort debatter

När hennes Instagramkonto började samla många följare insåg hon att hon kunde bli en av de röster som hon själv saknat. Inte för att hon är den första att säga de här sakerna, utan för att hon har människor som lyssnar.

Därför tar hon också ganska lite diskussioner på Instagram med dem som inte håller med henne. Det handlar inte om att hon tror sig ha hittat den slutgiltiga sanningen, utan om att hon vill skapa ett rum där det är tryggt att vara. Med sitt Instagramkonto och sin bok vill hon visa att feministiska diskussioner och sexuella minoriteter redan finns i kyrkan och att de hör hemma där.

– Många saknar en pastor som säger: ”Du hör hemma här, kyrkan är din. Du behöver inte välja bort ditt livs kärlek eller bli någon annan än den du är.” Det viktigaste jag kan göra är att ha någon typ av självavståndande hållning.

Men valet att inte gå in i debatter på Instagram handlar också om att hon behöver använda sin tid och energi till annat.

– Jag hinner och orkar inte allt, jag är tvungen att välja. Det är viktigare att stötta en ung person som kommer till församlingen än att svara på en kristen persons teologiska frågor.

Hon hänvisar till att kvinnliga präster i Sverige ligger högt upp i utbrändhetsstatistiken.

– En delorsak är att man aldrig är klar, det finns alltid mer att göra. Men till och med Je-

Esther Kazen
ser kyrkans
potential att
göra världen
bättre.

**»Inte ens Jesus kunde
göra allt – det tror jag
är viktigt att komma
ihåg.«**

sus lämnade människor som behövde honom och prioriterade vila och tid med sina vänner. Inte ens Jesus kunde göra allt – det tror jag är viktigt att komma ihåg.

Ifrågasatte regelboken

När Esther Kazen gifte sig som 23-åring föreställde hon sig att äktenskapet skulle vara tills döden skilde dem åt – men två och ett halvt år senare var skilsmässan ett faktum.

Skilsmässan tvingade henne att granska sig själv och fundera över vad hon egentligen förväntade av sig själv och vad hon tror att Gud förväntar sig av henne.

– Att göra rätt enligt regelboken och vara kvar i en relation som inte är hållbar för mig – är det viktigare för Gud än att jag får hitta ett liv och en vardag där jag får byggas upp och blomstra?

I sin bok *Feministpastorns tro och tvivel* skriver hon att hon skilde sig inte bara från sitt äktenskap utan också från en ohälsosam gudsrelation. Längre hade hon tänkt att det var själviskt att fokusera på sig själv och sin längtan och att hennes uppgift i stället var att hjälpa andra.

– Att leva för andra är en central grej i den kristna tron, att älska andra som sig själv. Men i det ingår också att jag ska älska mig själv. Gud har gett alla ett uppdrag, ett syfte och ett värde. Varför ska jag då stå upp mindre för mig själv än för någon annan?

Den som väljer sin egen väg i kyrkan kan ibland få höra att det är lätt att tro att man själv vet men att Gud har ett större perspektiv.

– Jag tror att det är viktigt att ifrågasätta också det som känns självklart. Om vi tittar på kyrkans historia finns det inget som varit oföränderligt genom alla tider.

GER ETT SPRÅK FÖR

Kallad att bygga kyrka eller en kugge i hjulet? Vad händer när två olika syner på arbetet krockar och vad kan man göra för att förstå varandra bättre? undrade **Caroline Edlund**.

TEXT: **EMELIE WIKBLAD**

Caroline Edlund har jobbat som församlingspräst och präst för teckenspråkiga i Svenska kyrkan.

– När jag började var det rätt fritt. Man gjorde det man skulle liksom. Men sen märkte jag att det blev mer och mer av att du ska göra en tidsbudget, kanske följa upp verksamheten kvartalsvis.

Varför gör jag det här? började hon fundera. Uppenbarligen är det viktigt eftersom vi ska lägga tid på det. Men en del kollegor sa: det här är helt meningslöst. Det var något som skavde.

»Det krävs ett utrymme för det man inte vet någonting om, det oklara, det oväntade.«

När hon började en ny tjänst där det ingick doktorandstudier fick hon chansen att utforska de här frågorna. I sin avhandling har hon intervjuat människor som jobbar med församlingsverksamhet. Hon märkte att många upplevde samma skav, mellan att sätta siffermål och helt andra typer av målsättningar för arbetet.

Någon sa: "Jag sätter målet 15 konfirmander, för då är det som det ska." Och hon frågade: "Okej, och det är målet för verksamheten?" "Nej, målet är ju att de ska lära känna Gud."

När Caroline Edlund studerade sitt material började hon förstå det som två olika logiker, två olika utgångspunkter man resonerade från.

När församlingsmedarbetarna ser på sitt arbete är kallelse och uppdrag viktigt och

Caroline Edlund
prästviges år 2003.
Med tiden väcktes
hennes nyfikenhet på
varför arbetet i för-
samlingarna styrdes
som det gjorde.

FOTO: PRESSBILD

arbetet förstås som kontextnära och oavslutat. Det här är *den verksamhetsnära logiken*.

Samtidigt fanns det en annan logik som skulle styra arbetet, den hon kallar *den målrationella logiken*. Där förstås medarbetaren som en kugge i ett hjul, ekonomin och klockan styr och arbetet ses som en gemensam väg med start och mål.

Edlund säger att den här krocken mellan logiker egentligen inte är unik för kyrkan. Och visst kan det också finnas en del bra saker med att till exempel sätta mätbara mål.

– Ett av syftena med mätbara mål var transparens, att du exempelvis ska kunna se vart pengarna tar vägen. Men ett mätbart mål

DET SOM SKAVER

De församlingsmedarbetare Edlund talade med kunde ha helt olika mål på pappret och i verkligheten. FOTO: UNSPLASH OCH ARKIVBILD

bygger på idén om att någon annan än professionen kan bedöma om de gjort ett bra jobb. Medan professionen kanske skulle säga: På samtalet efteråt förstår jag om det här blev bra. Med så olika ingångar i synen på arbete och mål är det inte konstigt att det sker krockar.

Flyttar konflikter från personnivå

Att prata om logiker menar hon är ett sätt att ta ett steg tillbaka från värdeladdade diskussioner, som anklagelser om att nuvarande styrningssätt urholkar professionerna – ”läraren får inte vara lärare, utan ska bara hålla på med papper och siffror” – eller dis-

«När man förstår sitt arbete utifrån en logik är det lätt att tolka den andras handlande utifrån samma logik. Och då kan det framstå som helt meningslöst eller taskigt eller ogenomtänkt.»

kussionen om Svenska kyrkans inre sekularisering.

– Att olika logiker i vissa situationer har företräde eller att en organisation faktiskt behöver olika logiker för att fungera – för att få tillit i samhället, för att få legitimitet – det kommer vi inte undan. Men däremot tror jag att när det blir för stora skav mellan logikerna, då blir det ju problem.

När hon varit ute och föreläst om sina resultat har hon märkt att den stora nyttan varit att kunna ge människor ord för sina upplevelser. Att inse att ett annat sätt att tolka saker finns och kan vara rimligt hjälper till att flytta konflikter från person- och gruppnivå.

– Man får ett språk för det där skavet som man erfar men inte kan sätta ord på. När man förstår sitt arbete utifrån en logik är det lätt att tolka den andras handlande utifrån samma logik. Och då kan det framstå som helt meningslöst eller taskigt eller ogenomtänkt.

– Om vi bara skulle styras av verksamhetsnära logik – risken är ju att människor alltid jobbar. Att man inte återhämtar sig. Jag tänker det ligger något gott i att vi har en arbetstidslagstiftning, att vi ska ha vår vila.

De som ska styra skulle ha svårt att göra sitt jobb om verksamheten bara bygger på praktisk erfarenhet och tyst kunskap mellan kollegor.

– Och skulle det bara vara en målrational logik som dominerade så kan jag fundera lite på vad som händer med kreativiteten. Det krävs ett utrymme för det man inte vet någonting om, det oklara, det oväntade.

Caroline Edlund karakteriserar sin avhandling som organisationsteologi, fältet mellan teologi och organisationsteori.

– På vilket sätt kan teologin berika organisationsteorin? Hur kan vi teologer våga använda organisationsteoretiska begrepp och förstå dem teologiskt?

Nu svarar präster på alla frågor!

På Instagram kan man i november passa på och ställa knepiga frågor till präster – om precis vad som helst!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

På Instagramkontot @kyrkanihelsingfors ställer fyra präster i november upp på att svara på frågor om allt mellan himmel och jord under en minut per fråga i Instagram-stories. Johan Terho och Rebecka Stråhlman svarar på frågor på svenska.

Vilken är den knepigaste fråga ni fått?

– Det knepiga är att försöka klämma in ett bra svar på en minut! säger Rebecka Stråhlman.

Men av de frågor hon fått har hon tyckt att frågan om det finns bevis för Guds existens känts svårast att svara på.

– Den är svår eftersom tro och övertygelse ändå är en personlig sak, och det finns inget allmängiltigt svar på sådana frågor. Det är en fråga som skulle kräva mer dialog med frågeställaren.

Också Johan Terho tycker samma fråga är knepig: Hur vet man att Gud finns då det inte finns några bevis?

– Jag svarade att det handlar just om att tro och inte veta. Då jag ser i mitt liv på det jag upplevt, hört,

känt och insett kan jag inte annat än tro att Gud finns. Jag upplever att det finns en massa bevis för Guds existens, sedan handlar det om huruvida man accepterar dem som sådana eller inte.

Utmanande med en minut

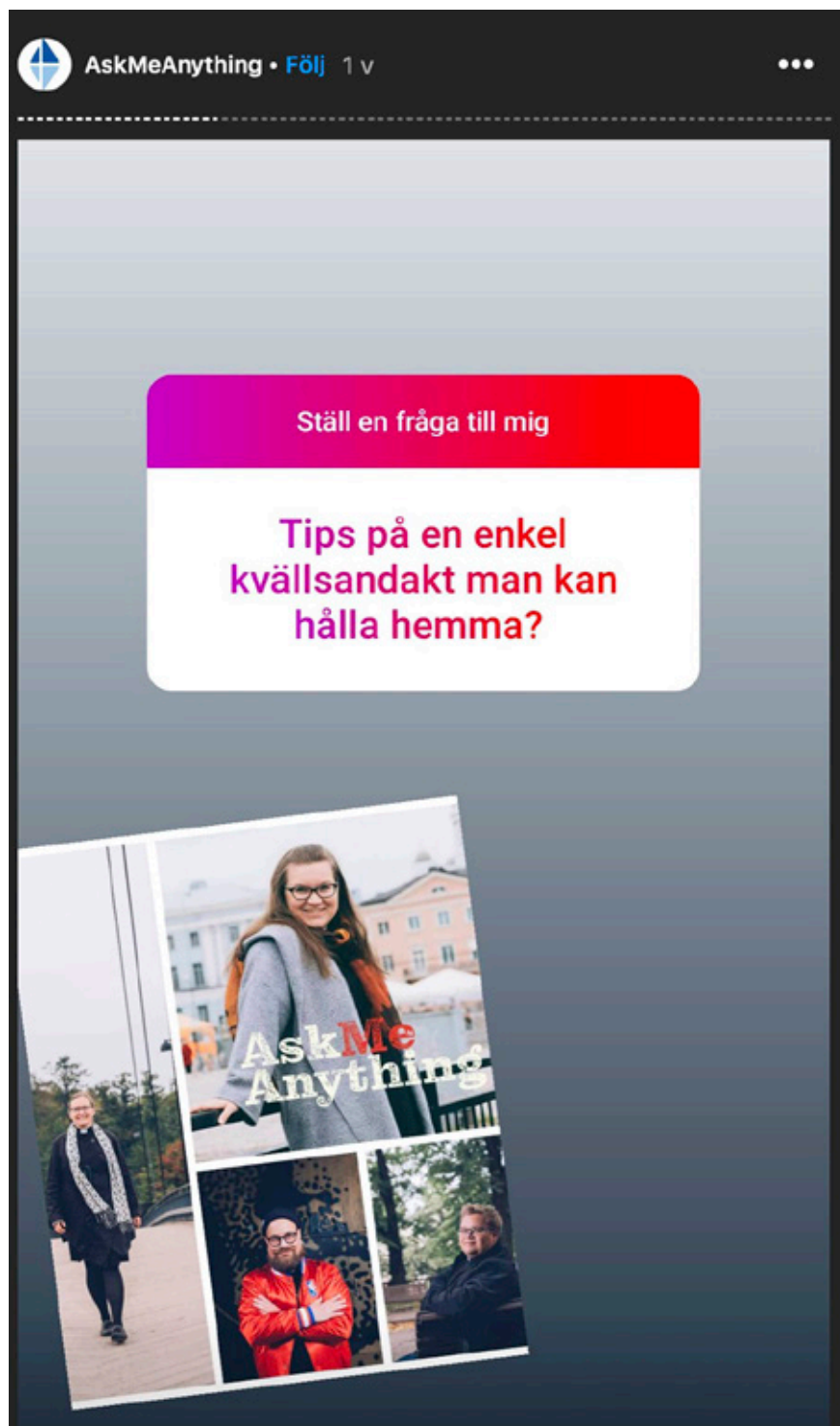
En fråga som Johan Terho blev särskilt glad över löd: Hur får man fler vänner?

– Det visade på ett förtroende från den som ställde frågan. Svaret jag gav var att det inte finns någon magisk lösning, men man kan börja med att fundera på vem man själv är och med vem/hurdana människor man vill vara med. Sedan kan man söka sig till gemenskaper där det finns sådana som delar ens intressen och värderingar.

Rebecka Stråhlman berättar att hon precis ska svara på en fråga om hur man kan vara stolt över sin tro i stället för att skämmas för den.

– Det tycker jag är en jättebra fråga i vårt sekulariserade samhälle! Det är en fråga om ett mycket nordeuropeiskt fenomen, som jag tycker är jätteintressant. Dessutom går frågan in på psykologi och personlig utveckling som jag tycker är fascinerande. Det blir verkligen en utmaning att försöka begränsa svaret till en minut!

Vill du veta hur Rebecka Stråhlman svarade? Gå in på @kyrkanihelsingfors på Instagram och läs frågor och svar – eller passa på och ställ en egen fråga!

Du har väl inte missat ...

att du hittar det lokala materialet från alla regioner i Svenskfinland på vår webb?

www.kyrkpressen.fi/lokalt

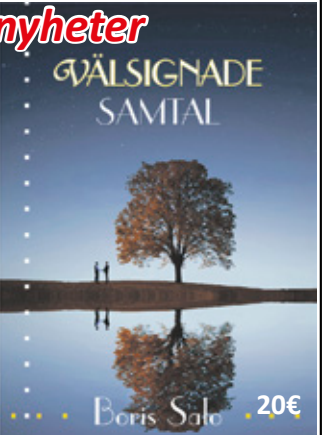
ViBoSa nyheter

JAG JOHANNES
UPPENBARELSEBOKEN BERÄTTAD I DAG
ERIK VIKSTRÖM 20€

Erik Vikström, Jag Johannes. Uppenbarelseboken berättad i dag.
En fin ingång i Uppenbarelsebokens dunkla, men så aktuella budskap. En läsoplevelse.

VÄLSIGNADE SAMTAL
BORIS SALO 20€

Boris Salo, Välsignade samtal. Källor i var dags själavården. För såväl köksbordet som professionella samtal. "Berikande, inspirerande och tillämpbar läsning" (Otto&Lena Rimås)

Info och beställning:
www.vibosa.fi, vibosa@vibosa.fi,
tel 050-468 9678

Sähköasennukset & Sähkötarvikemyymälä
Elinstallationer & Eltillbehörsbutik

KONTAKTOR

Myllärinkatu 26, 65100 Vaasa
06 3177 900 kontaktor@kontaktor.fi

M&M Målerifix Öb

VI UTFÖR FÖLJANDE ARBETEN:

- Målning av fasader
- Inomhusmålning av tak och väggar
- Spacklingsarbeten
- Tapetsering
- Kakelarbeten

Tel. 040 417 9350
Marina Lassfolk
Tel. 040 702 1014
Marica Ingves
malerifix@hotmail.com
Lappfjärd
Följ oss på Facebook:
[M&M Målerifix Öb](https://www.facebook.com/M&M-Malerifix-Ob)

Timanttisahaus – Timanttiporaus – Betonghåltagning
Tilaukset/Beställningar: 0406573320

SBS Team Ab - Info@sbsteam.fi
+358503380730
Ytteresv. 313 - Ytteresse - 68810

Nytt!
*Nyrenoverade
dubbelrum*

Julsemester

349 €/pers./2 dygn
399 €/pers./3 dygn
439 €/pers./4 dygn
479 €/pers./5 dygn

Logi i dubbelrum, frukostar, en buffémåltid per dag, tillgång till spabadet och gymmet samt mysigt julprogram och inträde till jultidens danser. Under julhelgen serveras ett läckert julbord med alla traditionella julrätter. På julaften ingår även en julig kvällsmat i priset.

Tilläggsavgift för enkelrum 35 €/dygn

Köp presentkort till Härmä Spa!

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

SÅ MYCKET ATT SE - SÅ FÅ PLATSER!

AYN
- EN KATASTROFAL
KONTORSKOMEDI

PUBLIK- OCH KRITIKERROSAD
BLADIS POJKAN
AV OCH MED ERIK KIVINIEMI

LOKALA UPPELVELSER I VÄRLDSKLASS

HUNDLIV
MED CAROLA SARÉN
PREMIÄR 14.11

JULKONSERT MED LYTTIS & VÄNNER
CHARLOTTA KERBS & JAKOB NORRGÅRD
27.11-19.12

HANDLA LOKALT OCH HÅLLBART TILL JUL
GE ETT PRESENTKORT TILL WASA TEATER

W W W . W A S A T E A T E R . F I

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

En skötsam och lugn 27-årig juridikstuderande söker hyreslägenhet i Helsingfors. Kredituppgifterna i skick. Rök- och djurfri. Tel: 0415465828 /Henrika

Nybliven Diplomingenjör från Österbotten önskar hyra 1a eller 2a i Tölö/Böle. Gärna nära busshållplats eller järnvägsstation. Kan flytta in omedelbart. Tel: 040-5934570

KÖPES

Familj vill köpa 4a i Södra Haga H:fors. Även renoveringsobjekt. Erbjuder marknadspris och enkel affär. tel:0406145868 blomfeldt@gmail.com

Familj på 4 önskar köpa bostad i centrala/närheten av centrala Helsingfors. 0408211350 Viktor

UTHYRES

Uthyres välplanerad tvåa (39m2) i Södra Haga. Lugnt läge nära Hoplax tågstation. Hyra 880€/mån + vatten 20€. Sms:a eller ring 0500445558 Peter eller 0407031995 Johanna

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Uthyres delat arbetsrum nära Mattby. Hyra 150€ per månad. Tel. 040 7224 351

2r+k+balkong i Brändö, Vasa. 590 €/mån. Tel: 050-5873362.

Uthyres för en eller två personer 37,5 m2 i Ulrikasborg. Rymlig etta med separat kök plus badrum med tvättmaskin. Hyra 1180 euro. 2 månaders hyresgaranti + vattentvättning 20 euro per person. Björn / 050 470 2626

Nyrenoverad etta på Kuppisgatan i Åbo. Hyra 475€/mån + 10 € vattentvättning. Ledig 1.12.2020. Tel 040 9002512 Kim

Uthyres rymlig ledig etta 30 m2 i lugn parkmiljö på norra Drumsö. Nära till buss och metro. Bra motions- och cykelvägar mot Esbo och Hfors. Nyrenoverat badrum med tvättmaskin. Hyra 740€. Tel 0500-406094

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbsom finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

"Fängslande, hisnande!"

Erik Vikström, biskop emeritus

DAGE HÄRUS' BIOGRAFI:

I går kris, i dag succé

Köp från Akademiska Bokhandeln, eller beställ direkt: 040-5004827

Barman Anders FMA

- * Diamantborrning och sågning
- * All byggnadssanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

Välkommen till Tunaberg!

På vårt seniorhem kan du bo bekvämt och bekymmersfritt med eller utan skräddarsydd service just för dig. Vi har även fräscht möblerade hyresbostäder för kortvarigt boende samt ett mysigt gästrum om dina vänner vill övernatta. Karins kök tillreder läcker husmanskost och vill du unna dig ett glas vin eller en konjak till kaffet så går det bra.

Vår härliga personal är proffsig och vi talar alla svenska.

Välkommen onsdagar kl 14 på kaffe och bulle. Rundvandring och info. Eller ring vår verksamhetsledare Annika von Schantz, tel 040 537 0376.

Framnäsängen 4, Esbo. www.winbergs.fi

**NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!**

**BOKNINGAR:
040 144 6200**

www.kyrkpressen.fi

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporslinder, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Vi erbjuder bygg och renoveringstjänster till både privatpersoner och företag!

- Bemanning inom bygg
- Nybyggnationer
- Ombyggnationer
- Plattsättning
- Terrasser och bryggor
- Renoveringar
- Fasad och takarbeten
- Fönster och dörrbyten
- Målning och tapetsering
- Badrums arbeten
- Golvläggning
- Inrednings arbeten

Tag kontakt för gratis översyn och kostnads kalkylering!

Oy RSW Ab
Rakennuspalvelu • Byggtjänst

Sixten Wester 0400 357 931
sixten.wester@rswbyggtjanst.com

Kunde man tänka sig en mera inbjudande idyll att tillbringa sin ålderdom i, knappast.

Mera information om Hedvig Sofiahemmet får du av hemmets föreståndare Johanna Börman-Långström eller disponent Björn Sundqvist (tel 0400 444 393)

Kaplansval i Houtskär

Jobbar kyrkoherden för hela församlingen?

Stefan Holmström skriver i ledaren "Kaplankonflikten i Houtskär är symptomatisk för hela kyrkan" i ÅU 31.10.2020 att Houtskärbeslutet pekar på en större problematik. Jag håller med. Som ett enskilt fall är situationen klar, tekniskt sett handlar det om att tillsätta den enda behöriga sökanden, inget är konstigt med det. Att det här skapar debatt tyder däremot på att här finns en underliggande problematik. Det tyder på dålig kommunikation, dåligt ledarskap och dålig beredning. Kyrkoherden har inte kommunicerat öppet med församlingsmedlemmarna. Dålig kommunikation leder till misstänksamhet, en känsla av en dold agenda.

Eftersom vår kyrkoherde nyligen var uppställd som biskopskandidat med stöd av den konservativa falangen kan man ana sig till vad det handlar om. Om vi lyf-

ter blicken från det aktuella fallet i Houtskär och ser på prästerskapet i hela Västabolands svenska församling kan vi räkna till sju präster. Bland dessa sju har vi nu en kvinna mot tidigare tre. Det finns natur-

"Det tyder på dålig kommunikation, dåligt ledarskap och dålig beredning."

ligtvis individuella orsaker till att präster avgår eller är tjänstlediga. Officiellt finns det inga oegentligheter, men helt klart är att det syns ett mönster. Visserligen är det inte kyrkoherden som fattar anställningsbesluten men som kyrkoherde kan du, och ska du, lobba.

Västabolands svenska församling är en attraktiv arbetsplats, eller har varit det. Närheten till studiestaden Åbo torde göra det lätt att värva nya präster. Vår grannförsamling I Åbo har också skev könsfördelning – men med överrepresentation av kvinnor, så det är inte frågan om att det inte skulle finnas prästkandidater som samtidigt är kvinnor i vår region.

Som församlingsmedlem frågar jag mig varför könsfördelningen mellan prästerna i vår församling inte längre är jämställd? Jobbar kyrkoherden för hela församlingen eller för en krympande skara? Jag är rädd för att församlingsmedlemmarna kommer att rösta med fötterna. Församlingsborna är kyrkoherdens arbetsgivare. Hur agerar man som arbetsgivare om det inte finns ett förtroende?

MALIN ERIKSSON
församlingsmedlem

Svar till Malin Eriksson

Kommunikation är växelverkan

Tack Malin Eriksson för din insändare. Kommunikation handlar om en växelverkan. Det är frågor som ställs och svar som ges, i detta fall via omväg, via media. När det gäller kaplansvalet i Houtskär handlar det om en process från början till slut i linjen kapellrådet i Houtskär-domkapitlet, både vad gäller beredning som beslut.

I den processen har jag endast svarat på frågor som ställts av domkapitlet, av sökande till tjänsten samt i diskussion med kapellrådets ordförande. Vi har under de senaste åren haft ett flertal teologiestuderandepraktikanter, både kvinnor och män. Till den delen finns det för min del kontinuerlig och naturlig kontaktyta till företrädare för teologiutbildningen i Åbo.

När det gäller könsfördelning så varierar den över tid, det beror förstås helt på vilken period som granskas. Vi

"Jag jobbar för alla i församlingen, inte för någon bestämd gruppering."

tar som församling emot de präster som domkapitlet anvisar oss, det kan naturligtvis inte vara ett mottagande på basen av kön utan på vem som är tillgänglig. Jag jobbar för alla i församlingen, inte för någon bestämd gruppering, varken politisk, åsiktsbaserad eller relaterad till det ena eller det andra könet.

HARRY SANFRID BACKSTRÖM
Teologie doktor, kyrkoherde i
Västabolands svenska församling

Bankkortsbetalning

Kollektinsamlingen utvecklas i församlingarna

Sibboborna Ann-Britt Olenius-Steffansson och Gösta Steffansson lyfte i Kyrkpressen (15.10) fram en viktig sak angående insamlandet av kollekter. I deras skrivelse berördes möjligheten att ge kollekt genom bankkortsbetalning. Alternativet är speciellt aktuellt under den rådande pandemin.

Kyrkostyrelsen bildade i oktober arbetsgrupper för att utarbeta konkreta lösningar för insamlande av kollekt. Ena arbetsgruppen arbetar med lösningar för kollekt

via mobiler medan den andra arbetsgruppen gör uppdateringar för kontantbetalningar. Arbetsgruppernas medlemmar kommer från olika församlingar och mottagande organisationer. Arbetsgrupperna har hittills samlats bara en gång och konkreta resultat förväntas i början av nästa år.

Arbetsgruppen för mobilkollekter funderar kring olika former av betalningar med bankkort och mobila lösningar. Uppgiften är att, utöver de

juridiska och ekonomiska aspekterna med systemet, utreda säkerheten vid betalningar. Säkerheten och pålitligheten är grunden för hela systemet. Avsikten är att få till stånd ett användarvänligt betalan-

"Avisikten är att få till stånd ett användarvänligt betalande med till exempel en mobil enhet."

de med till exempel en mobil enhet. Lagen om penninginsamlingar och övrig lagstiftning måste beaktas, så att alla som ger kollekt vet att donationen säkert når sitt mål. Det är också skäl att fundera kring insamlingen av kontanta medel, för vid mindre tillställningar täcker kollektintäkterna inte alltid kostnaderna för hanteringen.

Utöver allt detta måste man komma ihåg den ursprungliga avsikten med kollekten.

Avisikten är att styra medlen till dem som är i störst nöd. Kollekten är en viktig del av kyrkans och kristliga organisationers diakonala verksamhet. Vi kan genom kollekten stöda kyrkan och organisationer i deras verksamhet att hjälpa uttryckligen dem som behöver det allra mest.

PEKKA ASIKAINEN
Ordförande för arbetsgruppen för mobilkollekter
Förvaltningsdirektör vid
Uleåborgs kyrkliga samfällighet

Värmande läsning för novemberdagar

KATARINA GÄDDNÄS

Bara vara

– En trasa i Guds skimrande väv

Katarina Gäddnäs texter är en helande hälsning till alla oss som ofta tappar bort oss och drattar på ända i livets glashalka. Vi får alltid resa oss och börja om, och om igen. Tusen och åter tusen gånger får vi vända tillbaka mot ljuset.

"Mitt liv blev inte riktigt som jag tänkt mig. Det bär mycket svärta, smuts och solkighet. Men en mörk och regnig kväll i november kan jag ändå sitta i köket med en rykande tekopp och vara fullkomligt lugn. Han som är den Han är – bortom mina ord och föreställningar – ser på mig med kärlekens blick och bär den sannaste bilden av mig tätt intill sitt hjärta."

Inb. 26,90

GUSTAV BJÖRKSTRAND

På avstånd ser man klarare

– en självbiografi

Gustav Björkstrands självbiografi tar avstamp i födelsebygden Karleby. Vad har format honom, och vad har lett honom vidare? Boken ger en fyllig bild av hans liv med unika uppdrag inom kyrka, utbildning och forskning, och inte minst inom rikspolitiken.

Inb. 32,50

CHRISTA MICKELSSON

Ett blodkär som brast

Vad händer inom oss när tillvaron brutalt vänds upp och ner? Vad blir viktigt i ett liv som lika gärna kunde ha tagit slut? Ärligt och berörande berättar Christa Mickelsson om den massiva hjärnblödningen i september 2017 som förändrade allt, och vad som hände sedan.

Hft. 24,90

Viktiga verktyg

Dagens Lösen 2021

Dagens Lösen är världens mest spridda andaktsbok! Här hittar du bibelord och en kort bön eller tanke för varje dag.

Hft. 10,00

Årskalendern Ecclesia 2021

I fickkalendern ingår kyrko-årets högtider och bibeltexter.

Ringpärm, 15,00

www.fontanamedia.fi • tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
Tölöorggatan 2 B vån. 8, 00260 Helsingfors

Fontana Media

KURIREN GRATIS RESTEN AV 2020

till **NYA** prenumeranter som betalar sin prenumeration i höst

kuriren

KNUTPUNKT FÖR SVENSKFINLAND ÖVER 60 ÅR

TILL SAMMA FÖRMÄNLIGA PRIS

89€

JA TACK!

- ☒ JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
- ☐ För resten av 2020 och hela 2021 för 89 € (inom Norden).
 - ☐ Fem (5) provnummer för endast 26,50 €.
 - ☐ Ett halvt år för endast 46,50 €.
- ☒ JAG DELTAR I KURIENS UTLOTTNING AV PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

☐ Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utlottningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2020

Kan sändas ofrankerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA

12.11

VI LOTTAR UT ETT PRESENTKORT

Prenumerera och delta i utlottningen!

Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Sänd in kupongen senast 30.11.2020.

